

MKB*

* Městská
knihovna
Benešov

VÍTĚZNÉ POVÍDKY

Příběhy bez hranic

2024

Povídková soutěž Městské knihovny Benešov PŘÍBĚHY BEZ HRANIC 2024

Městská knihovna Benešov (dále jen MKB*) společně s Knihkupectvím Daniela vyhlásila na začátku roku první ročník literární soutěže „Příběhy bez hranic“ o nejlepší autorskou povídku libovolného žánru. Soutěž byla určena pro všechny čtenáře i nečtenáře MKB*, kteří rádi píšou příběhy a chtěli by se o ně podělit s širokou veřejností. Do soutěže se přihlásilo celkem 67 spisovatelů různého věku, kteří zaslali své autorské povídky různých žánrů.

Porota ve složení Bc. Aneta Barešová, Daniela Bendová, Jiřina Kozlová, Markéta Kalendová, DiS., Bc. David Veselý a Ing. Hana Zdvihalová měli celé prázdniny na přečtení všech povídek a jejich následné zhodnocení. Nebyl to nikterak lehký úkol, jelikož se sešly opravdu povedené povídky, které zaujaly a příběhy byly romantické, mrazivé i poučené.

Porota nakonec vybrala vítězné povídky, které si můžete přečíst v tomto souboru. V každé kategorii porota vyhlásila tři nejlepší povídky na základě bodového hodnocení. V kategorii 18 a více let se porota rozhodla vyhlásit dvě třetí místa.

Kategorie 15 - 18 let

1. Barbora Koutná: Koláče pod palmami
2. Anděla Kábová: Strážce vah
3. Viktorie Šebelíková: Stará knihovna

Kategorie 18 a více let

1. Stanislav Rokos: Profesor
2. Susan Tarkhounová: Hvězdář
3. Dana Marešová: Zapomenutý medailon a Petra Aimová: Ztracená inspirace

Všem zúčastněným ještě jednou děkujeme, že se rozhodli přihlásit do naší soutěže a vítězům srdečně gratulujeme!

Barbora Koutná: KOLÁČE POD PALMAMI

1. místo v kategorii 15 – 18 let

Proběhla jsem celou ulicí, jako by mě někdo honil, ale na posledním schodu přede dveřmi jsem rázem zůstala strnule stát. Zírala jsem na hnědé dveře a očima sledovala cestičky, které vytvářela struktura dřeva. Zvedla jsem ruku a chtěla zaklepat, ale svaly jako by mi vypověděly službu, sevřená pěst zůstala viset ve vzduchu. *No tak! Co vyvádíš?* – rázně jsem se okřikla ve své hlavě. *K babičce chodíš od té doby, co jsi začala dělat první kroky, tak co je za problém?* Jenže teď jsem tu dva týdny nebyla. Poslední dobou byly návštěvy jiné, probíhaly hlavně ve znamení ztracení a loučení.

* * *

„Zlatíčko, ahoj! To jsem ráda, žes přišla. Udělala jsem koláče, podívej. Makový, ty máš nejradši,“ vítala mě s otevřenou náručí v obýváku.

Makové koláče mi nikdy moc nechutnaly.

„Ahoj, babi,“ sklonila jsem se, abych ji objala. Přerostla jsem ji, už když mi bylo dvanáct.

„Pojď se posadit a pověz mi, jak to jde ve škole. Je to hodně práce?“ vyptávala se, sotva se uvelebila v křesle.

„Teď ani tolik ne, je teprve začátek školního roku, víš? A přihlášky na vysokou už mám taky rozmyšlený...“

„Na vysokou? Ale Adélko, vždyť jsi ve druháku! Máš ještě času dost, nestresuj se tím zbytečně. To máš po tatínkovi,“ mávla rukou babička s pohledem upřeným z okna.

„Ne, já už budu maturovat. V květnu, tenhle školní rok,“ vysvětlovala jsem.

„Vážně?“ otočila se na mě a vykulila oči. „Ale to přece není možný!“

„Už je to tak,“ pokrčila jsem rameny a usmála se. Všichni tátovi kamarádi se pokaždé diví, jak moc jsem vyrostla od doby, co k nám chodívali hrát poker. Často se mě ptají, do jaké chodím třídy, kolik je mi let, kolik měřím. Ale babička tohle všechno vždycky věděla. Byla jsem její jediné vnouče. Její milovaná holčička.

„Adélko, ty si teď ale ze mě děláš legraci, je to tak?“ začala na mě dorážet pobaveným tónem.

„Ne, babi, fakt jsem ve čtvrtáku. Je mi osmnáct a budu maturovat. Vždyť jsi byla na mojí oslavě v březnu,“ bránila jsem se.

„Jestli jsi přišla jen proto, aby sis ze svý starý babičky dělala legraci, tak můžeš jít klidně domů,“ otočila uraženě hlavu.

Zarazila jsem se. Nevěděla jsem, jak dál. Ve chvíli, kdy jste si jistí, že máte pravdu, ale zároveň je jasné, že ji druhý člověk nepřijme, nejde dělat nic. Zvláště, když je za tím nemoc.

Stojaté hodiny v rohu hlasitě odtikávaly dlouhé minuty, kdy jsem jen tak seděla a pohledem zkoumala perský koberec na podlaze. Babička už se začetla do nějakého bulvárního plátku a chovala se, jako bych tam nebyla. Třeba si to opravdu myslela. V kuchyni se mi rozezvonil telefon. S povzdechem jsem se zvedla a došla si pro něj.

„Haló?“

„Čau, Áďo, to jsem já. Tak co, jak to dneska vidíš? Já bych mohla asi za hodku bejt u tebe nebo můžeš přijet ty k nám, jestli chceš... Objednáme pizzu,“ ozvalo se.

Chtěla jsem se posadit na židli, ale nohy se mi podlomily, takže jsem se na ni spíš skácela. „Bety!“ promnula jsem si čelo. „Já jsem to úplně vypustila, promiň. Je mi líto, ale dneska to nezvládnou. Ještě se musím učit psychologii na zítra. Jsem u babičky a... je to složitý.“

„Ježiš, no jo. A jsi v pohodě?“ zněla ustaraně.

„Jo, dobrý,“ povzdechla jsem si.

„Chápu, Áďo, můžeme jindy. Tak zítra ve škole, ahoj!“

Najednou jsem nevěděla, co dělat. Otevřela jsem Instagram a jen tak bezmyšlenkovitě projížděla profily. Nevníkala jsem, na co se koukám, a vlastně mě to ani nezajímalo. Po chvíli jsem se ale cítila hrozně. Vedle v pokoji byla babička, člověk, za kterým jsem sem přišla. Člověk, který mi toho v životě tolik dal. A já seděla v kuchyni a sledovala životy lidí, co ani pořádně neznám a nikdy je nepotkám, protože žijí na druhé straně zeměkoule. Bylo mi ještě hůř, než když jsem se snažila s babičkou mluvit.

„Marti? Přineseš, prosím, ten štrúdl?“ zavolala v tu chvíli z křesla.

Zarazila jsem se a v mé hlavě bylo najednou úplně prázdno. „Koláče, babi, koláče,“ křikla jsem zpátky a popadla talíř. Skutečnost, že mě oslovila jménem své dcery, mé matky, jsem raději přešla mlčením.

Představte si příjemnou návštěvu u babičky. Sedíte v obýváku, na stole jsou koláče, v rukou držíte hrnek s teplým čajem. Venku se smráká a dešťové kapky bubnují na okno. Jste rádi, že můžete být uvnitř, hezky v teple, atmosféru dokreslují tóny osmdesátek linoucí se z gramofonu. Babička se zasní a začne vyprávět o době, kdy byla holčičkou pobíhající po louce, kdy studovala a každý pátek chodila na taneční zábavu, kdy byla čerstvou mámou a starala se o dítě. A vy jen posloucháte a říkáte si, jak je to všechno krásné, jak jsou lidské osudy zajímavé a spletité, jak každý z nás zažil něco úplně jiného a jak je zvláštní si uvědomit, že vaši blízcí žili své příběhy už dávno před tím, než jste vy přišli na svět.

A teď k tomu všemu hezkému přidejte pocit nedorozumění pokaždé, když babička splete něčí jméno. Přidejte chvíli zmatení pokaždé, když se babička těší na něco, co proběhlo už před několika lety. Přidejte smutek, který vás pohltí pokaždé, když si uvědomíte, že babička postupně přichází o všechno, co v životě zažila. Přidejte Alzheimeru.

„Víš, včera jsem přiletěla z Bulharska a musím ti říct, tam byla pohoda! Sluníčko, moře, pláž, zářící hvězdy... A to si nedovedeš představit, co se mi stalo. Jeden místní krasavec mě pozval na drink! No procházím se podél moře v těch svejch novejš plavkách – koupila jsem je v Tuzexu, vždycky jsem si takový přála, jsem v nich hvězda! A najednou vidím, pár metrů ode mě ve vodě někdo plave. Hezky podél pobřeží, vlastně pořád se mnou. Pak na mě křikne něco bulharsky, já samozřejmě vůbec nevím, co chce. A tak vyleze na břeh, zastoupí mi cestu. No crčí z něj voda, ale teda ošklivej fakt není, to ti řeknu. Začne zase mluvit, já pochytím tak každý třetí slovo, to víš, bulharsky se učím teprve chvíli. Ale pochopím z toho, že mě chce pozvat na skleničku. Tak samozřejmě souhlasím a jdeme si teda spolu sednout do plážovýho baru, on mi koupí nějakej koktejl a snaží se vést konverzaci. Moc nám to nejde, ale pořád mi opakuje, že jsem krásná. Dokonce mi pak dal i svoje číslo. Ale víš, já jsem se mu už zpátky neozvala. Protože hledám vážnější vztah a jak bych něco takovýho mohla mít s někým, komu skoro nerozumím? Ale bylo příjemný vidět, že se někomu líbím,“ začervenala se a usrkla čaje.

Tuhle historku už jsem slyšela několikrát, tentokrát mi však přišla trochu jiná než dřív.

„Ale babi, dědovi ses přece moc líbila,“ snažila jsem se ji popostrčit správným směrem.

„Dědovi? Jakýmu dědovi?“ podívala se na mě trochu vystrašeně.

„Tvýmu manželovi přece!“

„Já nejsem vdaná, děvče. Kde bych přišla k manželovi? Vidíš ho tady snad někde?“

Hleděla jsem jí do očí. Do těch krásných modrých očí, které mi vždycky vyprávěly příběhy o minulosti, budoucnosti i věcech, co se nikdy nestaly. Do očí, které mi dodaly odvalu v mnoha těžkých chvílích. Do očí, které mi nahrazovaly mámu. Do očí, které jsem vždycky brala jako bezednou studnici pochopení a lásky. Ale teď, jako by byly prázdné.

Babička se jen usmála a pokračovala úplně jinak: „A hele, kdy se ta Marta bude vdávat? Tuhle sobotu nebo až příští? Prosím tě, já nemám nic na sebe! Taková stará bába jako já půjde na svatbu, no to jsou mi blbosti...“

V mojí hlavě nastal zkrat. Máma? Moje máma, kdy se bude vdávat?

„Babi... Marta, moje máma, přece umřela. Pamatuješ?“

Cítila jsem, jak mi na předloktích naskakuje husí kůže, když se na mě babička zděšeně otočila a vyvalila oči. *Ne, ne, tohle se přece neděje!* – křičela jsem v duchu. *Na tohle nemohla zapomenout!* Zamotala se mi hlava a chtělo se mi zvracet. Babiččin zmatený pohled mě probodával jako nůž.

„Ne, promiň, to jsem neměla říkat. Není to pravda, samozřejmě že ne,“ zbaběle jsem vycouvala.

„Ach!“ chytila se za srdce a s pořádným oddechnutím se opřela zpátky do křesla. Chvilí jen zhluboka dýchala a zírala před sebe. Zarývala jsem si nehty jedné ruky do dlaně

druhé a úzkostlivě babičku pozorovala. „T-tohle mi nemůžeš dělat, dítě,“ zašeptala najednou. „Víš, jaká by to pro mě byla rána, kdyby se to fakt sta-stalo?“

„Vím, babi.“ *Opravdu vím. Byla jsem u toho, i když si naštěstí nic nepamatuju.*
„Promiň.“ Nastalo ticho. Viděla jsem, jak se babička pomalu vzpamatovává. Pak znovu vzala do ruky časopis a začetla se. Natáhla jsem se, abych ji pohladila po noze. „Asi bych už měla jít, musím se ještě učit. Vezmu si jeden koláč na cestu, jo?“

Babička jen přikývla a otočila stránku. Napadlo mě, jestli si třeba ještě večer vzpomene, jak to s mojí mámou Martou je. Nebo spíš bylo. Vzala jsem z mísy koláč, v předsíni na sebe hodila bundu a vyšla ven do podzimního deště.

Nebe plakalo, já jsem plakala. Vzhlédla jsem k temné obloze a slzy se smíchaly s kapkami. Proč? Proč se tohle musí dít? Nikdy mě nikdo nepřipravil na takovou situaci. Měla jsem babičce říct pravdu? Nedokázala bych se dívat, jak znovu prožívá utrpení ze smrti své jediné dcery.

Když řeknu, že nemám mámu, každý mě lituje. Stalo se z toho něco jako moje definice. Ta bez mámy. Ale já jsem svoji mámu nestihla ani poznat. Zemřela při porodu, obětovala svůj život za ten můj. Její smrt šla tak trochu mimo mě. Jenže tohle je mnohem horší. Babičku znám od svého narození. Starala se o mě, byla mi náhradní mámou. A teď cítím, jak mě postupně opouští. Všechny ty hezké věci, co jsme spolu prožily, se začínají ztrácet. A nikdo tomu nedokáže zabránit. Co když mě babička za chvíli ani nepozná? Co když jednou netrefí domů? Co když se probudí a neuvědomí si, kde je, nebo zapomene, jak se jmenuje? Proč musím přijít o dalšího milovaného člověka?

Vracela jsem se domů tmou. Mák mi v puse zhořkl a po tvářích mi stékala voda.

* * *

Ve svém pokoji jsem vždycky měla nejradši velké okno vedoucí na zahradu. Často jsem sedávala na lavici pod ním, opřená o polštáře všech tvarů, barev a velikostí. Četla jsem si knihu, učila se nebo jen poslouchala hudbu a pozorovala, co se děje venku. Ten večer jsem našla na nejvyšší polici ve skříni papírovou krabici. Jakmile jsem nadzvedla víko, sešit na psychologii letěl obloukem na postel. Zapálila jsem si svíčku na nočním stolku a posadila se pod okno. Na temné sklo bubnovaly kapky deště a dotvářely atmosféru.

Zašmátrala jsem v krabici a vytáhla první z fotek. Na houpačce tam seděla malá holčička s dvěma culíky a panenkou v ruce, za ní stála postarší paní, úsměv od ucha k uchu, oči jí zářily. Bylo mi asi šest let, šly jsme tehdy s babičkou z hřiště hned na zmrzlinu. Bylo to poprvé, co jsem si mohla dát šmoulovou. Škemrala jsem tak dlouho, dokud babička nesvolila, že mi tedy „tu modrou hmotu kdo ví z čeho“ koupí. S rozzářenýma očima jsem sledovala paní prodavačku, jak nabírá kopeček, usazuje ho do čokoládového kornoutku a podává mi ho přes pult. Hned jsem si nedočkavě lízla... a zašklebila se. Vůbec mi to nechutnalo! A přitom jsem tu modrou zmrzlinu vždycky moc chtěla ochutnat. Babička se usmála, ale jinou mi nekoupila. Prý mám příště víc poslouchat starší a zkušenější, ona by mi to přece nezakazovala jen tak.

Položila jsem fotku vedle sebe a vytáhla z krabice další. Tahle byla černobílá a mnohem starší. Babička mi vždycky vyprávěla, jak v dětství trávila letní prázdniny. Jezdívávala s bratranci ke svému dědovi na statek. Společně se třemi kluky tam moje babička běhala mezi koňmi, krávami, prasaty a slepicemi. Když děti trochu povyroستly, učily se sklízet obilí, česat třešně a meruňky nebo okopávat zeleninové záhony. A jakmile byly dost staré na to, aby se nenechaly kopnout koněm do hlavy, začali je zapojovat i do péče o zvířata. Na fotce seděla babička pod stromem a četla si. Mohlo jí být tak deset let. Kolem ní, tak aby si jich nevšimla, stáli tři starší kluci a smáli se. Jeden z nich držel v ruce vědro s vodou. Prý ji na babičku nakonec opravdu vylili. Jí tehdy vůbec nevadilo, že voda byla studená, ale začala na kluky křičet, že jí zničili knížku. S úsměvem jsem fotku odložila vedle té první a pokračovala v prohlížení.

Zanedlouho jsem se dostala až na dno krabice. Kolem mě ležela spousta fotek z mého nebo babiččina dětství. Spousta vzpomínek. Zbývala jen jedna poslední. Tahle fotka nebyla tak stará. Bylo mi čtrnáct let, když jsme s babičkou a tátou letěli do Egypta. Ještě nikdy jsem necestovala tak daleko od domova. Všechno tam bylo úplně jiné a cizí. Po pár dnech jsem si zvykla, a nakonec se mi vůbec nechtělo zpátky domů. Poslední den našeho pobytu musel táta ještě něco zařídit, a tak mě babička vzala na procházku. Šly jsme podél moře, až jsme dorazily k řadě palm. Bylo hrozné horko, posadily jsme se tedy do jejich stínu a sledovaly vlny, jak se rozlévají po břehu. V dohledu nebyl nikdo kromě dvou potápěčů kousek od nás a jedné lodi na obzoru, neslyšely jsme nic než šumění vody a šustění palmových listů. Ten moment se mi nesmazatelně vryl do paměti. Tehdy jsem si uvědomila, jaké mám štěstí, že můžu cestovat, že jsem zdravá, že žiju v klidné zemi a že mám babičku. V jednu chvíli se na mě babička otočila a střetly jsme se pohledem. Jen se usmála a pokývala hlavou. Jako by tušila, že tohle bude moje nejoblíbenější vzpomínka na ni.

S poslední fotkou v ruce se ve mně tloukly emoce. Byla jsem šťastná, s úsměvem jsem pohledem přejížděla po všech fotkách, jež jsem za ty roky posbírala. Zároveň mi ale bylo nepopsatelně smutno. Myslela jsem na babičku, která o tyhle naše společné vzpomínky postupně přichází. Jaké to pro ni asi je? Uvědomuje si to? Možná cítí, že to všechno, co zažila, má na dosah ruky, ale není schopná si to udržet v paměti.

Měla bych se vrátit k psychologii, pomyslela jsem si a už už jsem chtěla začít rovnat fotky zpátky do krabice. Pak jsem si ale všimla, že v ní ještě něco zůstalo. Byl to poukaz, který jsem dostala k osmnáctinám od své kamarádky Bety. Víc než půl roku ležel tady mezi fotkami, protože jsem tehdy nevěděla, co s ním. Poukaz na tetování. A najednou to do sebe všechno zapadlo. Vyskočila jsem a v jedné ruce fotka, ve druhé poukaz, jsem vyběhla z pokoje za tátou.

* * *

Za necelé dva týdny jsem znovu byla přede dveřmi babiččina domu. Tentokrát ale vedle mě stál ještě táta a byla to jeho ruka, která visela ve vzduchu, ne a ne zaklepat. Udělala jsem to místo něj a celá natěšená vběhla dovnitř.

„Ahoj, babi!“

„Adélko!“ objala mě babička jednou rukou, zatímco druhou míchala na plotně polévku.

„Ahoj, co to vaříš?“ vešel do kuchyně i táta a trochu rozpačitě si babičku prohlížel.

„Martine, tebe jsem už dlouho neviděla! Člověk by řekl, že bydlíš na druhém konci světa, tak málo chodíš na návštěvy,“ zvolala na oko našťvaně. „Zrovna dělám tu tvoji oblíbenou bramboračku, je v ní všechna zelenina. Dáte si?“

Na stole už byly připravené talíře a lžice, takže nám nezbývalo nic jiného než přijmout. Když jsme seděli nad polévkou, z talířů se kouřilo a babička vypadala spokojeně, rozhodla jsem se jí říct tu novinu.

„Babi, víš jak jsem vždycky chtěla tetování?“ začala jsem.

„No jasně! Jako malá jsi mi říkala, že si necháš udělat malou žlutou hvězdičku na čelo, abys mohla být princezna se zlatou hvězdou,“ zasmála se.

Trochu jsem zčervenala, když jsem si na to vzpomněla a rozpačitě si zamíchala polévku. Zrovna tohle si pamatuje! „K narozeninám jsem dostala od Bety poukaz na tetování v jednom takovém salónu. Bety je ta moje kamarádka ze třídy,“ vysvětlovala jsem.

„A nechala sis teda nějaký udělat?“ zaujatě se ptala babička.

Podívala jsem se na tátu. Usmál se na mě a nabral si další lžici bramboračky.

„Jo, nechala.“ Vyhrnula jsem si rukáv a odhalila paži.

„Počkej, počkej, na to si musím vzít brýle,“ otřela si babička ústa a natáhla se pro pouzdro. Jakmile si nasadila brýle, naklonila se k mé ruce. „A co to je, Adélko?“ přejížděla pohledem po tenkých černých linkách na mé kůži.

„Tady nahoře je palmový list,“ ukazovala jsem na tetování, „a pod ním je vlna.“ Na chvíli jsem se odmlčela a čekala, jestli to babičce třeba nedojde.

„Krásný. Ta paní, co to dělala, musela bejt šikovná, vid’?“ obdivovala tetování.

„Jo, mně se taky líbí. A hodně pro mě znamená. Pamatuješ si, jak jsme byli v Egyptě? Poslední den jsme šly jen my dvě na procházku podél moře, seděly jsme pod palmami a pozorovaly vlny. Pamatuješ si to?“

Viděla jsem, jak se snaží rozpomenout. Chtěla mě potěšit. Dívala se mi přímo do očí, jako by se to tam snažila najít.

„Je to moje nejoblíbenější vzpomínka s tebou,“ zašeptala jsem. Aniž bych si to uvědomovala, nehty pravé ruky se mi zaryly do dlaně. Prosím, ať si to pamatuje!

Chvíli bylo ticho. Skoro jsem nedýchala, i táta napjatě čekal, co bude dál. A najednou jsem to viděla. Záblesk vzpomínky v babiččiných modrých očích. Usmála se a po tváři jí stekla slza.

„Jasně, že si to pamatuju! Adélko, zlatíčko, to je... nádherný,“ vstala a objala mě. Taky jsem cítila v očích slzy, jak jsem se k ní pevně přitiskla. V ten moment mi připadalo, že babička musí žít navěky. V ten moment jsem byla šťastná.

* * *

Když dořeknu poslední větu, odmlčím se a vzhlednu. Rozhlížím se po kostele plném lidí. Vypadají dojatě. Mám pocit, že bych měla ještě něco dodat. Takhle přece nemůžu skončit. Podívám se na tátu sedícího v první řadě. Povzbudivě se na mě usměje, zatímco si nervózně hraje s knoflíkem na svém černém klobouku, který má položený na kolenou. Sklouznu pohledem ke dřevěné rakvi obložené spoustou květin. Opřu se o pultík, protože se mi točí hlava. Cítím na sobě oči všech přítomných. Zhluboka se nadechnu.

„Milá babičko, vím, že se jednou znovu potkáme. A do té doby si přeju jediné: ať ti tam nic nechybí. Protože já jsem v životě s tebou měla všechno, co jsem si mohla přát.“

Anděla Kábová: STRÁŽCE VAH

2. místo v kategorii 15 – 18 let

Do ticha prázdného bytu se ozvalo rachocení zámku a zvuk otevíraných dveří. Majitel domu se konečně vrátil z práce. Odložil svůj dlouhý šedivý kabát na věšák v koutě, odložil aktovku na stoličku u zrcadla a vydal se do kuchyně. Prkna pod jeho vahou nepatrně skřípěla a sténala. V kuchyni otevřel lednici a vytáhl polévku, kterou včera dostal od paní Hamtleové, starší dámy, jenž bydlela ve vedlejším domě. Trochu polévky nalil do žluté misky, kterou vyndal ze zásuvky pod linkou, strčil ji do mikrovlnky a zmáčkl knoflík. Ozvalo se hlasité cvak a miska se v mikrovlnce začala pomalu otáčet. Onen muž si mezitím k malému stolku připravil lžíci. Pak už jen čekal a když se ozvalo cinknutí, vyndal misku, ze které se kouřilo, z mikrovlnky, položil ji před sebe a pustil se do jídla. V domě bylo úplné ticho, až na cinkání lžice o talíř a tikání starých kukačkových hodin. Muž se po chvíli zvedl ze židle a vydal se ke dřezu. Po cestě zmáčkl spínací knoflík starého rádia, ze kterého se začala linout jakási hudba. Nebylo jí však moc rozumět, protože rádiová anténa měla špatné připojení, tudíž byl slyšet spíš šum. I tak to však bylo lepší, než kdyby bylo v domě úplné ticho. Nádobí cinkalo při vzájemném dotyku, když se dostalo pod proud ledové vody. Po chvíli muž vypnul vodu, nechal nádobí odkapat a vydal se do sprchy. Shodil ze sebe oblečení, zapnul sprchu, vlezl si pod proud teplé vody a nechal vodu, aby smáčela jeho až příliš rychle zestárlý obličej.

Znenadání se ozvalo řinčení zvonku, až sebou škulbl. S otráveným výrazem vypnul sprchu, spěšně se osušil, navlékl se do županu a vydal se k domovním dveřím, přemýšlejíc nad tím, koho to sem čerti nesou v tuhle dobu. Pomalu vzal za kliku a s myšlenkou, že to chce mít co nejrychleji za sebou, dveře otevřel. Mokré vlasy mu ovanul chladný vítr.

„Ahoj Lewisi, zrovna jsem se vracela z procházky, tak mě napadlo, že zaskočím. Máš čas?“ vybalila na něj mladá žena v dlouhém žlutém kabátě, která stála na schodech před domovními dveřmi. Chvíli na ni překvapeně zíral. Venku začalo pršet a kapky hlasitě bubnovaly do fialového deštníku, který měla nad hlavou. Pak se ale rychle vzpamatoval, po chvíli odevzdaně přikývl a pokynul jí směrem do domu. Spěšně se vydal do své ložnice a převlékl se. Bylo by přece trapné, kdyby se promenoval před návštěvou v županu. Když se vrátil zpátky do kuchyně, Vera už seděla u stolu. Kabát měla přehozený přes židli. Pomalu z něj odkapávala voda. Lewis rychle zamířil k varné konvici, protože si uvědomil, že jí nenabídl čaj. „Lesní směs, zázvor, nebo zelený,“ zeptal se, tváří otočený ke skříňkám s čajem.

„Zázvor,“ ozvalo se za ním a on tedy sáhl po krabičce se zázvorovým čajem, jeden pytlíček vytáhl a dal ho do puntíkatého hrnku, který právě vyndal ze skříňky vedle. Postavil vodu na čaj a posadil se ke stolu. Zahleděl se na cukřenku, která byla položená na stole, začal zkoumat její vzor a doufal, že nebude muset začít rozhovor. To byla věc, kterou ze srdce nenáviděl. Už už se tedy nadechoval, že něco řekne, aby to nebylo trapné, v tu chvíli ale začala pískat konvice na plotně. Zvedl se ze židle a děkoval bohu, že konvice byla ještě docela teplá a včas přerušila trapné ticho. Rychle ji popadl a začal

zalévat hrnek s čajem. Popadl ho a vrátil se zpátky ke stolu. „Tak co, jak to jde?“ odhodlal se konečně zahájit rozhovor. „Ale jo, docela dobře.“ znovu nastalo trapné ticho. „A co ty?“ „Jo, bylo to i lepší, ale jde to.“ Aby Lewis zakryl své rozpaky, zvedl se ze židle a nalil si čaj. A posadil se zpět ke stolu. Oba ještě chvíli mlčeli. „Hrozně dlouho jsme se neviděli. Vlastně od chvíle, co...“ větu nedokončila. Zjevně si uvědomila svou chybu. „To je dobrý.“ pronesl do ticha Lewis a zatlačil bolest, kterou náhle pocítil v hloubi nitra. Znovu mu to všechno proběhlo před očima. Poslední rozloučení, odjezd auta a telefonát. Jako by se to všechno stalo znovu.

Ucítil na rameni ruku a vzhlédl. „Vím, že je to těžké, ale jsem tady pro tebe, i když si to možná neuvědomuješ.“ pronesla Vera a hleděla mu do očí. Pak se mlčky přesunula zpět na svou židli a lokla si čaje. Lewis zatvrzele hleděl do dřevěné stolní desky a snažil se uklidnit.

Zbytek čaje dopili v tichosti. On položil prázdné šálky do dřezu, mezitím, co si ona oblékala kabát. Za naprostého ticha ji vyprovodil ke dveřím a podal jí deštník. Vera si otevřela dveře a ještě pronesla: „Kdyby cokoliv, napiš a probereme to,“ a vklouzla do mlhavého soumraku. Lewis za ní chvíli hleděl, jak se pomalým krokem vzdaluje, hned na to se však sesunul po dveřích a dal si hlavu do dlaní. Proč zrovna on. Když se probral z návalu sebelítosti a úzkosti, vydal se do pracovny, kde původně plánoval po sprše dokončit projekt, který měl den na to odevzdat. Po cestě se ještě zastavil v kuchyni a uvařil si silný šálek kávy. Čekala ho dlouhá noc. Když zasedal k počítači měl už v hlavě jasný plán, a tak se hned pustil do práce. Neťukal však do klávesnice ani pět minut, když tu najednou zhasla světla a Lewis se ocitl v naprosté tmě. Zanařoval a zvedl se ze židle. To už bylo tenhle týden po páté. Musí si na to někoho najít, jinak už se z toho fakt zblázní. Šátral po stole v místech, kde tušil baterku, kterou tu včera pro jistotu nechal. Po chvíli mu vklouzla do ruky a on zmáčkl spouštěč. Baterka chvíli svítila, pak však několikrát blikla a zhasla. „To jako vážně?“, mumlal si pro sebe, zatímco baterku položil zpátky na stůl a vydal se pomalu přes pokoj. Opatrně našlapoval, aby na něco nešlápl, nebo o něco nezakopl, stejně mu to ale nebylo moc platné. Už byl téměř u dveří, když tu narazil palcem do něčeho tvrdého, co se okamžitě zhroutilo k zemi. Začal poskakovat na jedné noze. Palec ho pekelně bolel. Zakopl nejspíš o hromadu knih, kterou měl v plánu další den vrátit do knihovny. No co, sebere je, až nahodí pojistky. Když bolest pominula, pomalu otevřel dveře a vydal se na konec chodby, kde tušil malou bílou krabičku. Neušel však ani dva metry, když mu náhle začaly podjíždět nohy. Ovšem, musel tady dost našlapat, když spěchal ze sprchy. Udělal ještě jeden krok a už se řítil vstříc protější zdi. To bylo to poslední, na co se pamatoval.

Když se probral, neotevřel oči hned. Ležel na čemsi měkkém. Po chvíli rozevřel víčka. Před očima mu pak ještě chvíli tančily hvězdičky, ale když se mu zrak projasnil, podivil se. Nacházel se na rozlehlé louce kdesi uprostřed horského údolí. Nebe bylo modré, nikde ani mráčku a slunce ho příjemně hřálo. Kde se tady vzal? A odkud vlastně přišel? Hlavu měl jako vygumovanou. Jediné, na co si vzpomínal, bylo jméno. Měl v sobě také jakýsi zvláštní a nepříjemný pocit, nedokázal ho však blíž identifikovat. Vítr mu čechrал vlasy. Bylo mu tu dobře. Zrovna se chtěl zvednout a jít se projít, co jiného by měl taky dělat, když tu před sebou spatřil maličkého mužíčka v bílé lněné košili a kalhotami s

kšandami, jak na něj hledí pátravým pohledem. „Už dlouho tu na tebe čekám, Lewisi,“ pronesl jemným hlubokým hlasem. „Jak to, že znáte moje jméno?“ zeptal se Lewis a se zájmem si mužíčka prohlížel, ten však se smíchem odpovéděl: „Jsem strážce vah. Pomáhám najít lidem zpět jejich cestu. Vy lidé jste tak složitá stvoření, že se ani nedivím tomu, když se někdo sám v sobě občas ztratí. Bohužel ti nemohu sdělit, proč tu jsi, jsem tu ale proto, abych ti na to pomohl přijít. Abych tě dovedl na konec tvé cesty. Tvá duše je v nerovnováze. Temné myšlenky vítězí nad světlými. Je načase to změnit. Už jsi trpěl dost. Následuj mě prosím, času moc nezbyvá a nás čeká dlouhá cesta.“ Lewis se tedy zvedl, jak měl původně v plánu, a vydal se za mužíčkem, jenž se mezitím už vydal směrem k jedné z vysokých hor. Raději se ani neptal, proč tak pospíchají. Na to, jak byl malý, měl mužíček neuvěřitelnou rychlost. Po chvíli zvolnil tempo, aby ho mohl Lewis doběhnout. Oba dva drahnou chvíli mlčeli.

„V průběhu naší cesty potřebujeme zjistit, co tě vlastně trápí, abych tě mohl zdárně dovézt až do cíle.“ začal mužíček. „A jelikož si na nic nevzpomínáš, začneme lehce. Jak ti teď vlastně je?“ Nad touthle otázkou se Lewis musel na chvíli zamyslet. Nakonec pronesl:

„Je mi kupodivu docela dobře. Jen mám takový hrozně nepříjemný pocit.“ „Fajn, to je dobrý začátek. Máš nějaký divný pocit, kterého se evidentně nemůžeš zbavit. Z jaké části těla se to projevuje nejvíc, co myslíš?“ Lewis nebyl na takovýhle typ otázek zvyklý. Nebylo mu úplně vlastní o něčem takovém mluvit. Trochu se mu svíralo hrdlo, když to říkal, ale snažil se to na sobě nedat znát. „Myslím, že cítím nějaký tlak na hrudi, a také trochu v hlavě. Mám něco jako knedlík v krku, ale to je tím, že je pro mě dost nekomfortní o takových věcech mluvit. Nejsem na to úplně zvyklý.“ Mužíček mu na to nic neodpovéděl a dál si to maširoval směrem k hoře. Po chvíli dorazili k jejímu úpatí. „Tak co, jsi připraven se vydat na cestu? Už nebude cesty zpět. A jestli se znovu ztratíš, už ti nebudu moci pomoci.“ zeptal se a pohlédl na Lewise. Ten přikývl. Ať už se ten divný pocit bral odkudkoliv, chtěl se ho zbavit. Udělal prvních pár kroků do strmého kopce a pak se spěšně ohlédl zpátky. Výhled do krajiny se změnil. Na obzoru se objevil temný mrak. V dáli zahřmělo. „Musíme si pospíšet,“ pronesl mužíček a vydal se po úzké zarostlé cestě do prudkého kopce. Slunce Lewisovi svítilo za krk a začal se potit. Trpaslík ale dál svižným tempem postupoval vpřed a jemu nezbylo nic jiného než ho následovat. Řekl přece, že je připraven. Plahočil se tedy dál. Slunce nad jejich hlavami se pomalu sunulo a Lewisův pocit, že je něco špatně, sílil s každým krokem, který udělal vzhůru. Ten divný pocit se čím dál víc zvětšoval. Po chvíli bylo pro Lewise téměř nemožné udržet s trpaslíkem tempo. Celé jeho tělo se neovladatelně třásl a zanedlouho měl problém vůbec se udržet na nohou. Posadil se do trávy a hlasitě oddechoval. Znenadání ho zaplavil obrovský strach a výčitky. Proč se k sakru vydal na tuhle pouť? Stejně mu to nijak nepomůže. Co když se toho pocitu nikdy nezboví? Pak by tahle cesta byla úplně zbytečná.

Náhle ucítil na rameni ruku. Vzhlédl. „Někdy se všechno musí nejdřív zhoršit, aby se něco obrátilo k lepšímu,“ pronesl mužík. „Jestli potřebuješ brečet, nebo křičet, můžeš. Nemusíš taky dělat vůbec nic.“ Lewis dál zhluboka dýchal. Měl pocit, jakoby mu hrudník někdo stáhl. Srdce mu bušilo, jakoby mělo každou chvíli vyskočit z hrudi. Po

nějaké chvíli všechno začalo odeznívat. Ještě chvíli seděl snažil se zklidnit svůj dech. Pak vstal a udělal prvních pár kroků. Pocit sice úplně nezmizel, on byl však odhodlaný ho překonat. Bojoval o každý krok v před. Během cesty se ty divné stavy ještě několikrát opakovaly. Když se po nějaké době ohlédl zpět, překvapeně zjistil, že louka, na které se ze začátku ocitl, je už na hony vzdálená. Nedokázal uvěřit, že urazil tak dlouhou cestu, ačkoliv se mu zdálo, že jde teprve chvíli.

„Pro dnešek si můžeme odpočinout. Překonal jsi počáteční krizi. Nemůžu ti slíbit, že to teď bude lepší, ale alespoň už tušíš, co můžeš čekat a já věřím, že se ti s tím podaří vyrovnat,” pronesl mužiček a posadil se do trávy. Pomalu se začalo stmívat. Krvavý západ slunce zaplnil krajinu naoranžovělým světlem. Po chvíli slunce zašlo za nejvyšší horu a záře okamžitě pohasla. Na tmavnoucím nebi se pomalu vyloupila první hvězda. Lewis se posadil do trávy a zahleděl se na tu nádheru. Na chvíli se ten divný pocit úplně ztratil. „Umíš mít radost z maličkostí. To je dobře. Díky tomu bude tvá cesta pro tebe o něco jednodušší. Teď se musíme vyspat. Zítرا nás čeká dost dlouhá cesta,” poznamenal hluboký jemný hlas vedle něj. Když se dostatečně vynadával, položil se do trávy a zavřel oči. Všude okolo se rozléhalo cvrkání cvrčků a ševlení trávy. To ho pomalu ukolébalo ke spánku.

Stál před domem a mával za odjíždějícím autem. Pak se otočil a zabouchl za sebou temně rudé dveře. Najednou stál v kuchyni a umýval nádobí. Místností se z malého rádia na baterky linula jakási španělská písnička. Podupával si do rytmu, když začal zvonit telefon. Otřel si ruce do utěrky a přijal hovor. Nejdřív se nic nezvalo. „Je mi to líto, ale...” ozvalo se a v tu chvíli se Lewis probudil. Byl celý zalitý studeným potem a třásl se. Po chvíli se jeho zrychlený dech trochu ustálil a on se byl schopen posadit. Slunce právě vycházelo a někde o kus dál bzučela nějaká osamělá včelka. Trpaslík už stál připravený. „Měli bychom vyrazit. Můžeme si o tvém snu popovídat po cestě.” Řekl to, jako kdyby něco takového předpovídal. Lewis se tedy zvedl ze země a vydal se na další putování. „Byl to hrozně divný sen. Mával jsem za odjíždějícím autem. Pak jsem se najednou objevil v kuchyni, kde po chvíli zazvonil telefon. Říkali, že je jim něco hrozně líto, ale v tu chvíli jsem se probudil. Je mi z toho snu hrozně smutno, ale vlastně vůbec nevím proč. Mám ale takový pocit, že se mi ten sen zdál už někdy dřív,” zahájil rozhovor. Trpaslík nějakou tu chvíli neodpovídal. „Bude to asi něco podstatného, co se událo ve tvém životě. A také důvod, proč tu spolu teď kráčíme. Mělo to na tebe asi doopravdy velký vliv. Zkus ten pocit smutku trochu prozkoumat.“ „Je to, jakoby mi někdo chtěl vyrvat srdce z hrudi. Ne, spíš jako kdyby už tam nebylo a zůstala po něm jen prázdná díra.” Mužik mlčel a bylo vidět, že nad něčím usilovně přemýšlí.

Stoupali čím dál výš. Vzduch se trochu ochladil, a i když se do nich opíralo polední slunce, byla Lewisovi dost zima. Sem tam se ohlédl a pozoroval, jak se mraky, které byly včera jen na obzoru, zvětšují a přibližují. Zvedal se vítr a včely, které už v této výšce moc často nebývaly, se vytratily úplně. V měkké trávě se začaly objevovat menší balvany. Ani záchvaty už nepřicházely tak často, jako včera. Kolem poledne se zastavili u malého pramínku, který prýštil z pod jednoho kamene, jehož proud vesele poskakoval po kamenech. Oba se občerstvili chladnou vodou a po chvíli pokračovali dál v chůzi. Mlčeli a ani jeden se neměl k rozhovoru. Slunce se začalo sklánět k obzoru.

V tu chvíli dostal Lewis jeden ze svých záchvatů. Pomalu se sesul k zemi a začal se neovladatelně třást. V hlavě mu vířily myšlenky jako zrnka v mlýnku na kafe. Tentokrát to však bylo jiné. Objevovaly se záblesky vzpomínek, které vůbec nevěděl, že patří k němu. Znovu držel v ruce telefon, ale tentokrát slyšel slova jen tlumeně. Zaslechl něco o nehodě a znovu slova: „Je mi to líto.“ Když se pak probral a zklidnil svůj dech, zvedl se a udělal několik kroků do kopce, řekl: „Před chvílí, když jsem byl mimo, viděl jsem záblesky minulosti. Zase ten telefonát. Tentokrát jsem ho ale pořádně neslyšel.“ Trpaslík na to nic neřekl a razil si cestu k vrcholu.

Slunce zakryly mraky. Vítr zesílil a z nebe začalo krápat. Po nějaké chvíli se hustě rozpršelo. Voda tekla Lewisovi za krk a za chvíli byl zmáčený od hlavy až k patě. Cítil se doopravdy hrozně. Kroky pro něj začaly být čím dál těžší. Tohle nikam nevede. Proč tady vlastně vůbec jsem?

Trpaslík dal asi za dvě hodiny pokyn, aby se zastavili. Něco chvíli kutil u jednoho většího balvanu, kterých kolem bylo čím dál víc a pak na něj mávl rukou, že může přijít blíž. Spatřil malý otvor. Protáhl se za trpaslíkem dovnitř a objevil se v prostorné jeskyni, zpola zakryté šerem. Něco zapraskalo a kousek od něj vyskočila jiskra, která ovšem hned zhasla. Ozvalo se tlumené nadávání a další praskání. Napodruhé už se jiskra uchytila a všude se rozlilo podivné namodralé světlo. Lewis se rozhlédl kolem sebe a se zájmem si začal prohlížet stěny. Obrazy, které tu pokrývaly snad každý centimetr volného prostoru, vypadaly velmi staře. Někde byly úplně jasné, jinde už z nich zbyla jen nerozpoznatelná změť, kde se překrývalo víc náčrtků přes sebe. Vzory, spirály, malůvky. Obrátil se zpět a sedl si k ohni. Modré plameny v něm vyvolávaly pocit, že se možná všechno obrátí k lepšímu. Nikdy není nic ztraceno.

Mužiček si po chvíli lehl a popřál dobrou noc. Lewis mu neodpověděl a dál zhyponotizovaně hleděl do plamenů. Zkontroloval, jestli Trpaslík spí a když zjistil, že ano, zvedl se. Začal přecházet po špičkách jeskyni a prohlížet si malůvky. Popadla ho náhlá touha připojit také nějakou malůvku. Sehnul se a začal se rozhlížet po něčem, co by mohlo psát. Naštěstí se kus od něj válel kus uhlíku. Došel k němu, zvedl ho a vrátil se zpět ke stěně, kde už měl vyhlédnuté místo. Uhlík přiložil k studenému kameni a nechal se vést svou vnitřní silou. Když pak od zdi odstoupil a zahleděl se na svůj výtvar. Sice nebyl žádný umělec, tři postavy, které se vzájemně objímali, ale rozeznat dokázal. Jedna z nich byla velmi malá a měla na hlavě dva culíčky. V ruce držela plyšového medvěda. V tu chvíli mu probleskla hlavou další vzpomínka. Seděl s nějakou ženou v kavárně. Popíjeli spolu kávu a smáli se. Za okny se snášely první sněhové vločky. Pak se obraz změnil. Byl opět s tou ženou, ale tentokrát se nacházeli na nějaké louce. On klečel a držel v ruce prsten. Ona překvapeně stála, neschopna slova. Lewisovi se začalo vyjasňovat. Na všechno tohle si vzpomínal. Pak najednou stál v porodnici a choval dítě jeho žena se na něj zářivě usmívala. Už si dokonce vzpomněl na její jméno. May. Stáli v kuchyni. Na dortu, který stál na stole, zářily dvě svíčky. Malá holčička sedící před dortem tleskala ručičkami a její zvonivý smích se rozléhal pokojem. Amanda. Při pomyslení na ně ho něco příjemně zahřálo u srdce. Mával ze dveří za odjíždějícím autem. Náhle ho zaplavila nesnesitelná prázdnota. Zůstal ještě chvíli a uceloval si

vzpomínky na svou rodinu. Když už mu únavou klesala víčka, vrátil se k ohni a uložil se ke spánku.

Znovu ten stejný sen. Mává za odjíždějícím autem, myje nádobí. Telefon zazvoní, on ho zvedne a uslyší ten hlas: „Je mi to moc líto, ale..“ tentokrát žena větu dokončila. „Vaše dcera a žena bohužel zahynuly při autonehodě. Doopravdy mě to mrzí. Upřímnou soustrast.“ Lewisovi vypadl telefon z ruky a v tom okamžiku se probudil. Venku stále bubnovaly neúnavné kapky deště. Trpaslík na něj hleděl. „Už víš, proč jsme tady?“ zeptal se a hleděl na něj vedoucnýma očima. Přikývl. Nebyl však schopen slova. Rána byla ještě příliš čerstvá. „Pak tedy nemáme času nazbyt. Musíme se dostat na vrchol, než bude moc pozdě.“ Téměř poodstoupil k východu z jeskyně a protáhl se ven a Lewis ho musel následovat. Svižnou chůzí se vydali bok po boku směrem k vrcholu.

Děšť jim zatékal za krk. Cesta byla čím dál kamenitější a trsy trávy už se objevovaly jen sem tam. Vzpomínky, které se mu znovu vrátily se začaly pomalu rozplývat. Trpaslík v jeho očích zřejmě spatřil cosi zvláštního, protože řekl: „Snaž se nezapomenout. Jakmile překonáme tohle dešťové pásmo, bude to dobré. Tohle místo je zvláštní. Chce, aby všichni zapomněli a žili ve šťastném nevědomí. Musíme si pospíšet.“ Dali se do běhu, kameny, které měli pod nohama, jim ale činily velké potíže. Klouzali pořád dolů. Lewis si opakoval všechno, na co si včera vzpomněl. Působilo mu to sice poměrně velkou bolest, ale nechtěl trpaslíkovi odporovat. Z deště se stalo mrholení a po chvíli ustalo i to. Konečně se Lewis mohl rozhlédnout kolem sebe. Kamenitou poušť nechali daleko za sebou. Kolem vrcholku hory, ačkoliv se to jakkoli vymykalo normálnosti, se zelenala tráva. Cestička klikatící se směrem k vrcholu byla vysypána bílými oblázky. Překonali společně posledních pár metrů a konečně stanuli na kýženém vrcholu. Plocha na vrcholu byla poměrně malá. Úplně uprostřed stál kámen, na kterém se pohupovaly zlatavé váhy. Jedna z miska byla výrazně výš. „Jsme na konci cesty. Můžeš zde odložit smutek a jít dál. Zasloužíš si další šanci,“ pronesl mužíček a s úsměvem mu podal plochý ohlazený kamínek. Lewis jakoby instinktivně věděl, co má dělat. Nechal veškerou bolest, kterou po cestě potlačoval, aby dokázal vyjít nahoru, plně zaplavit jeho mysl. V tu chvíli se mu chtělo křičet. Chtěl, aby ta bolest zmizela, aby už nikdy nic necítil.

Tu pojednou cítil, že bolest ustupuje. Shlédl do svých rukou a spatřil, jak se oblázek v jeho rukou zbarvil do temně modré. Veškeré jeho špatné pocity mu skrz ruce proudily do kamínku.

Po chvíli, když si byl jistý, že veškerá bolest už z jeho těla odešla, vložil kámen na misku vah, která byla výrazně výš. Nejdřív se nic nedělo, ale za okamžik se váhy začaly vyrovnávat. „Dokázal jsi to. Pamatuj, že tvá bolest v tobě vždy zůstane. Už ale víš, jak s ní pracovat. Zvlášť hodně pomáhá svěřit se blízké osobě. Šťastnou cestu, Lewisi.“ Jeho poslední slova mu zněla v hlavě, mezitím, co se mu všechno začalo rozplývat před očima.

Když se probral, všude kolem byla jen tma. Vstal a vydal se nahodit pojistky, jak měl původně v úmyslu. Cítil se jaksi lehčí. Tíha, která ho doprovázela tolik let, konečně trochu povolila. Chyběla už jen jedna věc. Lewis si nazul boty, popadl svůj šedivý kabát

a vyběhl dveřmi ven na ulici. Dohonil ji na hlavní třídě. Déšť dopadal na chodník. Kolem projelo auto a vlna vody zmáčela každého, kdo si neopatrně stoupl ke kraji pěší cesty. Kdesi v dáli někdo hrál na klavír. V podvečerním šeru zářily výlohy obchodů. „Vero, počkej.” křikl. Žena ve žlutém se zastavila a otočila se směrem k němu. „Možná bych si přeci jen potřeboval promluvit.” Vera se usmála a pokynula mu k blízké kavárně, kde měli noční provoz. Nabídl jí rámě a společně se vydali deštivým podvečerem. Po tak dlouhé době se Lewis konečně cítil o něco šťastnější. Když vcházeli do kavárny, nade dveřmi zazvonil malý zvoneček. Za okny déšť máčel ten kousek ulice, který byl díky světlu z okna kavárny vidět. Monotónní kapání kapek pomalu ustalo. Na obloze mezi mraky vykoukl měsíc a ozářil ulici. Zahoukala sova, v dáli na kostelní věži odbily hodiny půlnoc a svět se vydal vstříc novému zítřku, který měl přinést lepší věci, než ty, které nechal Lewis za sebou.

Viktorie Šebelíková: STARÁ KNIHOVNA

3. místo v kategorii 15 – 18 let

„Co tady vlastně dělám...“ Byla první věc, která mě napadla, když jsem vkročila na místo, kam mé kroky nezavítaly už dobrých 10 let – knihovna. Tahle byla obzvláště stará a na kraji městečka. Ano vím, že to opravdu není nic k chlubení, ale knihovny ze srdce nemusím. Nikdy mě neokouzly příběhy, ať už psané realitou či pouhou fantazií autora.

Slušný paradox je, že jako malá jsem knihy milovala – ba dokonce jsem se chtěla stát spisovatelkou. Proto jsem se přihlásila do školní literární soutěže. Napsala jsem takový příběh, jaký asi může devítiletá holčička se zálibou pro víly a princezny vymyslet. Jenže když jsem ho dočetla, začala se parta nějakých holek z jiné třídy nahlas smát a dělaly si z toho srandu. Než je ředitelka stačila aspoň trochu zklidnit, já už jsem se slzami v očích utíkala ven ze třídy. Ani nevím, kdo tu soutěž vlastně vyhrál. Od té doby už jsem nikdy žádný další příběh nenapsala. A ani nehodlám. Nechci být znovu terčem posměchu ostatních. Vlastně nedělám nic, čím bych „vyčnívala“. Nedělám žádný sport, protože se bojím, že v tom budu špatná. Nehraji na žádný hudební nástroj, protože co když udělám chybu a ostatní se mi budou smát. Řekla bych o sobě, že jsem taková šedá myš a takhle mi to vyhovuje. Tichá a nenápadná, ne na obtíž. Jediný člověk, s kterým jsem se mohla aspoň trochu odvázat a nemyslet na to, co si o mě myslí ostatní byla Amanda. Moje nejlepší kamarádka. To ona za mnou po té zmařené soutěži běžela domů, aby mě uklidnila. To ona mě vždycky ujišťovala, že zvládnu cokoliv, co si záměru a že pro jedno kvítí slunce nesvítí. To ona mi každý den po deset let neúnavně držela místo v autobuse, když jsme jezdily spolu do školy. Jenže teď je vše jinak. Je mi 22 a navštěvuji vysokou školu. Už mi žádná Amanda nedrží místo v autobuse a ani mi s tím jejím nakažlivým smíchem nezlepší den tak, jak to uměla jen ona. S Amandou už se nebavím. Když jsme obě šly na jinou výšku, tak to nějak vyprchalo. Možná, že jsem to trochu zavinila i já. Postupně jsem se s ní přestala vídat, protože jsem se bála, že si najde lepší přátele a mě odstřihne jako první.

Tak moc jsem se ztratila v toku myšlenek, že jsem si ani nevšimla, že už dobrých deset minut stojím u jednoho regálu a zírám do blba. „Slečno, potřebujete s něčím pomoci?“ zeptala se místní knihovnice. S plachým úsměvem jsem jí řekla že ne a rychle jsem se přemístila do oddělení se slovníky. Potřebuji se učit na test z francouzštiny a slovníky jsou jediný typ knihy, který můžu vystát.

„A chodte sem častěji. Pomůže Vám to...“ byla slova postarší knihovnice, když jsem vycházela ze dveří. Jo, to určitě, pomyslela jsem si cestou na zastávku. Půlhodinová cesta utekla jako nic. Měla jsem nasednout na bus číslo 222 a potom vlakem k mamce. Od té doby, co jsem se kvůli škole odstěhovala a táta zemřel na infarkt žije sama, a tak jsem se jí rozhodla navštívit. Jenže po dvacetiminutovém čekání mi došlo, že bus se nejspíš nedostaví a vlak tak nestihnu. Nevěděla jsem, co dělat. Už se smrákalo a domů bych to do světla nestihla.

Tak jsem vytáhla mobil a začala hledat taxi. Jenže všechny byly přišerně drahé. Už, už jsem chtěla pátrání vzdát, když mě zaujalo taxi jménem „Přesně tam, kam právě potřebujete“. Hodnocení bylo velmi dobré, cena překvapivě nízká a řidič dorazil

necelých deset minut po zavolání. Řekl mi, že jsem jejich stá zákaznice a mám padesáti procentní slevu. Nadiktovala jsem mu proto přímo adresu domu, kde bydlí moje mamka. Po celém dni jsem byla neskutečně unavená a hned jsem usnula. Nemůžu ani říct přesně kolik času uplynulo, ale když mě řidič vzbudil, byla už tma. Byla jsem stále poněkud rozespalá, a tak jsem fungovala na automatický mód. Teprve po pár krocích, co jsem následovala řidiče, jsem si uvědomila, že přede mnou kráčí pouze mlžná silueta, žádný člověk. K mému překvapení jsem se nevydělala. Přišlo mi to nějakým zvláštním způsobem normální. Stejně jako to, když jsem se ohlédla a místo taxíka tam stála modrá limuzína. Vše se odehrávalo jako ve snu. I když už byla půlka listopadu, necítila jsem chlad, právě naopak. Bylo mi moc dobře. Tak bezstarostně, jako malé dítě. Silueta se náhle zastavila. Před námi se tyčila budova, která vyzařovala zlaté světlo. Cítila jsem se, jako můra přitahována světlem. Ale počkat, tu budovu jsem znala! Byla to ta knihovna, v které jsem si právě dnes vyzvedávala slovníky. Chtěla jsem tomu tajemnému řidiči vysvětlit, že to přece musí být nějaký omyl a v duchu jsem si pomyslela, že je to opravdu k pousmání, když normálně se knihovněm vyhýbám jako čert kříží a dnes jsem tu dokonce podruhé. Jenže než jsem vůbec stihla něco říct, z vchodových dveří vykoukla knihovnice: „Ach, tak tady jsi. Už tu na tebe čekáme.“ A gestem naznačila, ať vejdu. Ačkoliv to byla v podstatě ta samá postarší paní, kterou jsem tam to odpoledne viděla, něco, jako by se přeci jen změnilo. Vyzařovala silnou energii a vůbec nepůsobila dojmem starého unaveného člověka. Měla nadýchané bílé vlasy po ramena a její šedé oči jiskřily čímsi magickým, co nelze obyčejnými slovy vyjádřit. Než jsem se nadála, už jsem stála v hale a prostor kolem mě jako by neexistoval. Jako bych na celičkém světě zbyla jen já, zlaté stěny a ta starší energická dáma, která už nebyla vedle mě, ale procházela jakousi chodbou, neznámo kam. I když jsem v též budově byla doslova před pár hodinami, nedokázala jsem se zde zorientovat. Tam, kde před pár hodinami stál regál s dětskými knížkami, teď nebylo zhola nic, pouze zlatavé světlo. Jenže znovu, než si to uvědomím, kráčím po boku knihovnice. Jdeme prostornou chodbou a já mám v hlavě úplně prázdno. Dokud nedojdeme do obří místnosti. Ale s tím, co se mi naskytlo k vidění, je „obří“ asi slabé slovo. Byla to místnost, která vypadala, že nemá vůbec žádné stěny, od podlahy až k vysokému stropu se tyčily police plné knih, regál na regálu, kniha vedle knihy. Stála jsem jako opařená, v životě jsem nic podobného neviděla. Z knih jako by sršelo nekonečné množství energie, která proudila celou místností a naplňovala jí zlatavou září a životem. Nevěděla jsem, kam koukat dřív. Miliony a miliony knih, přesto každá jinak vázaná a v jiné barvě. Celá scénérie jakýmsi magickým dojmem připomínala třpytivou noční oblohu plnou hvězd. Knihovnice jako by mi četla myšlenky: „Opravdu nevšední podívaná, nemám pravdu?“ Zmohla jsem se jen na chabý úsměv. „Ale tady to nekončí, jen pojď za mnou a uvidíš.“ Ani nevím jak, ale dostaly jsme se do malé místnůstky, která byla jak jinak, než plná knih. Ale tady to bylo jiné. Cítila jsem se tu jako doma, se svými bližními. Zavřela jsem oči a nechala jsem ten pocit domova a lásky prohrát celé mé tělo. Sebrala jsem veškerou odvalu a zeptala se bělovlasé paní. „Kde to vlastně jsme?“

„Čekala jsem, kdy se zeptáš,“ pousmála se. „No v Knihovně Života přece.“

Z mého zmateného výrazu asi odvodila, že tohle mi rozhodně nestačí. Pokračovala tedy:

„Rozhlédni se kolem sebe. Vidiš všechny ty knihy tady? Každá z nich skrývá příběh jednoho člověka. A nejen jeden. Abych to upřesnila, jsou to miliony verzí jednoho a toho samého člověka, kdyby se rozhodl jinak. Protože každé rozhodnutí, které učiníš, jakkoliv malé nebo velké v podstatě po kousíčkách buduje tvé nadcházející prožitky. A následně i tvůj život. Všechno, co kdy mohlo být jinak. Ale jestli je to tak lepší nebo ne, se nikdy nedozví, protože tu druhou verzi nezažijí. Ale právě ta, a mnoho dalších je zapsána v jejich knize.“

Co si tak pamatuji, dneska jsem nic nepila, a proto jsem pro jistotu dvakrát zamrkala, abych se naposledy přesvědčila, že to není jen sen. Nebyl.

„Takže to je něco trochu jako sci-fi? Příběhy, které se nestaly, ale mohly?“ snažila jsem se znít co nejvíc v pohodě.

„V podstatě ano. Kdo ví, jestli se ty ostatní verze odehrály v jiné realitě, to by pak to, co je tady pravda, byla u nich pouze fikce a podobně. Ale ještě něco skrývají tyto osobní knihy. Na konci každé z nich je list, čeho ten daný člověk za svůj život opravdu litoval. A to všechno si pak může přečíst předtím, než odejde na onen svět.“ Dodala bělovlasá Knihovnice a z vrchní police v místnosti vytáhla tlustou knihu s obalem v odstínu modré.

Na vteřinu se mi udělalo mdlo. „Já... já jsem...mrtvá?“ Zachvěla jsem se a rázem mi došlo, jak moc bych se chtěla vrátit a nadechnout se čerstvého vzduchu a nasát vůni přírody. Pozvat moji mamku na předražené kafe a pak usnout na sedačce při společném sledování televize. Zamyslela jsem se nad svým dosavadním životem a najednou mi bylo trapně. Nebylo nic, kvůli čemu bych na sebe mohla být aspoň trochu hrdá. Bože, vždyť to byl tak jednotvárný a nudný život! Ani špetku spontánnosti, která tak obohacuje naše každodenní zážitky byste tam nenašli. V tom momentě jsem měla chuť vyzkoušet něco naprosto nového. Uběhnout maraton, zpívat karaoke, jen prosím, ještě nemíním odcházet!

Lehký náznak obav na letitém obličejí oné paní vystřídal rozpačitý úsměv. „Ne, nejsi. Jen jsem z tebe vycítila, že by se ti hodila malinká pomoc. Protože to, co děláš bych taky nenazvala žitím! Místo toho, abys vystoupila ze své komfortní zóny a postavila se svému strachu, tak se jím necháš šírat. Uzavřeš se do sebe a necháš se řídit těmi předsudky a zabudovanými zkušenostmi z dětství, místo toho, abys prostě vylezla ven a přesvědčila ses, že to je vlastně úplně jinak. Lidi nebudou soudit každý tvůj krok a už vůbec se ti nebudou smát. Chyby dělají člověka. Julie, tvá kniha se teprve píše a ty jsi moc mladá na to, abys něčeho litovala už teď.“

Svá slova volila pečlivě a na každé z nich kladla důraz. A nebyla jediná věc, u které by neměla pravdu.

Pokračovala: „Víš, komu všemu patří tyto knihy v téhle místnosti? Tvé rodině, Julie. Ano, je to pravda, leží tu příběhy a lítosti tvých pratetiček a prastrýčků, všech praprababiček, dědečků a... tvého otce. Chceš se podívat?“

Poněkud stále rozklepaně jsem přikývla. Podala mi tu modrou knížku.

„Nechám tě tu chvíli o samotě, až mě budeš potřebovat, objevím se. Zatím si můžeš sednout třeba na tu židli za tebou.“ S těmito slovy ukázala na židli, která tam předtím určitě nebyla a zmizela v jakési mlze.

Usadila jsem se a začala listovat. Bylo to vskutku podivné sledovat, jak by se byl vyvíjel život jiného člověka, kdyby například pouze zahnul vpravo. U některých tátových rozhodnutí jsem nesouhlasně kroutila hlavou. Proč se táta přece jen nezachoval jinak? Kdyby se byl přihlásil do té vědomostní soutěže, všiml by si ho chlápek z dobře situované firmy a nabídnul by mu pracovní pozici jeho snů, ale co si pamatuji, táta se na to vykašlal, protože si dostatečně nevěřil a bál se, že tam bude za šaška. Byla jsem trochu našťvaná, hlavně mě to ale vůči němu mrzelo. Jenže v tom jsem si uvědomila, že já vlastně vůbec nemám co říkat. Jsem to samé v bledě modrém. Vykulila jsem oči. Další stránka mi přinesla více otázek než odpovědí. V tom jsem vycítila za svými zády jasnou a nezaměnitelnou přítomnost Knihovnice. Otočila jsem se na ní.

„Můj táta mohl být miliardářem?“

Usmála se. „Ano, kdyby hned po škole odletěl na stáž do ciziny a chvíli tam zůstal, přišel by k projektům, které by vynesly opravdu velké peníze. Tolik, kolik si většina lidí ani nedokáže představit.“

Bodlo mě u srdce. „Ale to by nikdy nepotkal mámu a neměl by mě...“

„To máš pravdu.“ s moudrým výrazem na tváři čekala, co řeknu dál. Neodhodlala jsem se zatím podívat na zadní list litování.

„A litoval kdy toho?“ Vyhrkla jsem.

Zadívala se na mě pronikavými očima plnými soucitu a něhy. „Ale Julie, ty a tvá maminka jste mu daly tolik lásky a důvodů pro radost, jaké by ty peníze ani zdaleka nesvedly. Jestli je něco, čeho vážně litoval, tohohle opravdu ne. Tebe a tvou maminku měl ze všeho na světě nejradši, chtěl pro vás vždycky jen to nejlepší.“

Oči se mi zalily slzami. „A čeho nejvíc lituje mamka?“

Knihovnice se nahnula, aby dosáhla na knihu v červeném obalu. Nalistovala zadní stranu.

„Zatím nejvíc lituje toho, že ses odstěhovala. Připadá si sama a chtěla by s tebou trávit více času.“

Tohle by mě v životě nenapadlo. Když jsem ještě bydlela společně s mamkou, neustále jsem se nemohla zbavit takového nepříjemného pocitu, že jsem jí trošku na obtíž. Ani nevím proč. Tak jsem se pod záminkou školy odstěhovala. Nikdy jsem se jí vlastně nezeptala na to, jestli je to pravda, nebo ne. Zaváhala jsem a zavzpomínala ještě

podrobněji na staré časy. Konkrétně na dívku, s kterou jsme kvůli školním drbům kdysi vymyslely vlastní řeč a teď vlastně ani pořádně nevím, jak se má.

„No a čeho nejvíce lituje Amanda?“ jako odpověď se mi dostalo lišáckého úsměvu.

„No a proč se jí nezeptáš sama?“ s úsměvem na tváři opáčila Knihovnice. „Vždyť ještě můžeš, tak toho využij.“

Vycítila jsem, že můj čas se tady již pomalu krátí a je čas k odchodu.

Procházely jsme znovu tou veškerou krásou, akorát nyní jsem se cítila ještě lépe, protože za tu hodinu, dvě, tady se mi přetočil život o sto osmdesát stupňů tím nejlepším způsobem. Když už jsme byly skoro u východu, otočila jsem se.

„Můžu o tomhle napsat knížku? Samozřejmě, že něco pozměním a pár věcí nezmíním vůbec. Jen myslím, že by nebylo fér, abych si to všechno nechala jen pro sebe.“

„Samozřejmě, když myslíš, že to některým lidem pomůže.“ odpověděla Knihovnice a položila mi ruku na rameno.

Všimla jsem si, že tam na mě venku zase čeká ten stínový řidič, aby mě dopravil k mamce. Rozloučila jsem se a už jsem jednou nohou stála venku, když v tom se za mnou ozvalo:

„Jo a Julie, až to dopíšeš, zastav se tu prosím a hod' nám sem aspoň jeden svazek.“

Stanislav Rokos: PROFESOR

1. místo v kategorii 18 a více let

U stropu pod drátěným krytem zářila stowattová žárovka. Nedalo se při ní spát. Profesor mžoural do světla a představoval si, že žárovka je mnohem víc, než jen zahřáté wolframové vlákno.

“Boží hvězda,” zašeptal v horečce.

Ve dveřích kovově cvaklo. Špehýrka sloužila ke kontrole vězňů.

“Chodit!”

Úderný hlas následovalo zívnutí. I bachaři jsou jen lidé. Hlídat, buzerovat a mlátit zmáhá stejně jako kterákoliv jiná práce.

Profesor udělal tři kroky, posunul se v rezných botách o devadesát stupňů a znovu napočítal do tří. Někdo chodil do kolečka, on dával přednost čtverci.

Dvanáct chodeb, v každé chodbě dvacítká izolovaných místností napravo i nalevo. Celkem čtyři sta osmdesát cel, čtyři sta osmdesát do očí píchajících žárovek. Před dubovými dveřmi s kovanými petlicemi pokuřovali dozorci, obušky a svazky klíčů se jim pohupovaly na opascích.

Profesor pochodoval. Uvnitř hlavy sčítal, odčítal, recitoval verše, odříkával latinské citáty a odstavce z knih, které kdysi četl a miloval a z nichž přednášel studentům. Přehraboval se v tom jediném, co mu zbylo... ve vzpomínkách.

Uvidí ještě své syny? Karel vystudoval techniku, Pavel chemii. Šikovní hoši.

“Dědečku.”

Vybavil si Madlenku, drahokam, který se tak lehce vplížil do jeho srdce. Malé cůpky s červenými mašlemi.

“Dědečku, proč je ta matematika tak důležitá?”

“Protože je v ní řád.”

Naklonil se k tomu mrněti a zašeptal.

“To jediné se nedá překroutit, utlačit ani ušlapat.”

Nechápavě, ale s dospělým výrazem si prohlížela dědečkův plnovous. Pak si zapřela pěstmi bradu a dumala nad šachovnicí. Kostkované plátýnko, které se dalo srolovat a schovat do tašky, stejně jako figurky do pytlíku se zavazováním na šňůrku.

“Víc nepotřebujeme, děvče,” řekl profesor, když společně objevili mýtinu s pařezy. To pětileté mrně říkalo garde a šach, hrálo malou a velkou rošádu.

Dnes má sedmé narozeniny. Nebo zítra? Profesor si nebyl jistý. Všechny ty výsledky, noci přehouplé do dnů a naopak. Snažil si uchovat jasnou hlavu, ale cítil, že slábne. Infekce z vody a špatného jídla mu šířila vnitřnosti. Podíval se ke kyblíku s vlastními

výkaly v rohu cely. Věděl, že bude co nevidět zvracet. Hlídači poslouží jeho nevolnost jako záminka k bití.

Další kroky. Dokonalý čtverec.

Když ho vedli od posledního výslechu, měl rozbitý ret. Praskl mu napříč, lehce jako když kluk roztrhne vejpuř žížalu. Padesát kroků, mříže, zastavit, čelo ke zdi, slaný pot v ráně pátil. Zapisovatel za stolem rutinně vzhlédl. Před ním ležel tlustý sešit a v něm kolonky a v nich čísla vězňů, kteří tudy prošli.

Kdy ho jen učil? A co dělá zde? Proč nestaví mosty, neprojektuje železnici?

“V pořádku, otevřít.”

Skřípání zámku, bachař za profesorovými zády našťavaně mlaskl.

“Tak se hni starej, nebo ti pomůžu.” Postrčil vězně obuškem.

Ten poslušně vyrazil, neotočil se. Primitivní chůze, bez duše, noha před nohu, šel jako dítě. Báł se, že když udělá delší krok, svěrače propustí trochu teplé řídké stolice rovnou do kalhot. Za zády mu rázoval pendrek. Sem a tam, sem a tam, bachař si klepal do dlaně.

Ruda, vzpomněl si najednou profesor. Ruda Willher, tak se jmenoval zapisovatel, kterého před chvíli míjel. Klidný, pozorný, písmo rovné, úhledné, na hodinu vždy perfektně připraven. Odmaturoval v jedenapadesátém na Plzeňském gymnáziu. Nyní zapisoval čísla vězňů.

“Mládenci,” profesor se pohupoval na špičkách, dlaně zapřené v bocích. Na tabuli za jeho zády se překrývaly vzorce psané křídou.

“V matematice je řád a řád je nástroj rovnováhy. Bez rovnováhy by svět nemohl existovat. Přepadl by na jednu stranu. Což je samozřejmě pouze hypotetická úvaha, ale představte si, že zloba a nenávisť ovládá jednu stranu a morálka a humanita druhou. Vítězství kterékoliv strany by znamenalo zkázu světa, jak ho známe.”

Profesor udělal s námahou tři kroky. Pak se skácel na kolena a obejmul kyblík ze stran. Přes dásně a mezeru po vyraženém zubu mu proploovala zelenočerná tekutina; zpola natrávené jídlo, hleny a krev. První rána mířila na ledviny, druhá, když se svalil, dopadla na ruku, kterou se snažil krýt.

“Vstát a chodit.” Zařval bachař.

S vypětím sil se zvedl na čtyři jako pes. Když zaregistroval stín (napřažení obušku) vztyčil se a udělal krok. Bití prozatím ustalo.

Profesor pochodoval, teplé světlo žárovky mu hřálo lebku. Nespat a chodit, to je zde zákon. Poraněná paže mu visela bezvládně z ramene. Místo, kam dostal obuškem, rychle otékalo. Kost byla určitě zlomená. *Krok, dva, tři*, opakoval si.

Nebyl jsem opatrný, napomínal sám sebe. Jenže, seběhlo se to příliš rychle. První ránu nečekal. Nestačil se na ni připravit, zatnout svaly, jestli ještě nějaké měl. Pak přišel

druhý úder a kost praskla lehce jako sirka stlačená mezi palcem a ukazováčkem. Bolestí si prokousl jazyk. Pravou rukou objímal kbelík, jako by to byl záchranný kruh. Ale byl to jen kbelík. Starý a plechový, na několika místech prorezlý. Pár úlomků mu zůstalo v dlani. Nyní je ohmatával, objížděl bříšky prstů jako slepec. Kolik jich je? Dva? Úlomky měly ostré hrany. Na chodbě někdo promluvil. Zřejmě se střídala stráž.

“Táto, musíš s námi.” Synové naléhali současně. Pavel si odklepl cigaretu, Karel si naslinil prst, aby sebral ze stolu vločku popela.

“Nech toho,” okřikl ho Pavel.

Všichni se podívali směrem k proskleným dveřím, jestli neuvidí bliknout lampičku. Madlenka spala v pokoji po babičce.

“Utečeme do Německa. Rusák už doma rozpoutal teror. Jak dlouho myslíš, že bude trvat, než to dojde k nám?”

Karel s Pavlem mluvili, profesor mlčel. Hleděl do zdi, na jejíž druhé straně oddychovala jeho milovaná vnučka.

“Všichni s vysokou školou půjdou do dolů. No tak táto!”

“Rozmyslím si to,” řekl.

Rudolf Willher poklepával perem o stůl. Rámečky s denním hlášením se mu před očima rozpíjely a zase spojovaly. Vězeň / číslo / čas odchodu / čas příchodu / zvláštní událost / nápravné opatření.

Starého pána zapsal pod číslem 3458, i když dobře věděl, jak se jmenuje. Mezi studenty mu říkali - profesor Rád. Nemysleli to posměšně, měli ho opravdu rádi. Rudolf Willher mrkl na hodinky. Ze služby mu zbývalo patnáct minut. Pak se převlékne, nastartuje motorku a pojedou domů. Rád se při jízdě pokládal do zatáček, ale ženě o tom nevyprávěl. Stejně jako nemluvil o práci.

II.

“Jak je na tom?”

“Prosím tě, furt jen blije. Je na hadry. Zvenku i zevnitř. Ten se snad špagátu ani nedočká.”

“Tak oni už o něm rozhodli?”

“A o kom ne. Nemáš cigára? Došly mi.”

“Jasně.”

“Ty, kámo, nepočkal bys tu chvílku? Jde na mě sraní a do střídání to nevydržím.”

Rudolf Willher přikývl a převzal si svazek klíčů a obušek.

III.

Madlenka sáhla na figurku koně, pak ručku stáhla, jako by tomu nechtěla uvěřit, ale pak přece jen šachovou figurku popadla a přemístila o dvě políčka stranou. Cukaly jí přitom koutky. Doteď neznala, co ten pocit znamená. Chtělo se jí plakat i křičet zároveň. Profesor se naoko zachmuřil. Vnímá hrozící nebezpečí několik tahů dopředu a teď to konečně přišlo. Udivilo ho, co ten malý mozeček dokáže.

Madlenka čekala, co dědeček udělá. Přemýšlela, jestli dědeček nemá možnost záchrany, ale stále ji vycházel stejný výsledek. Kůň dával zároveň šach i garde. Král musí uhnout a kůň nemilosrdně vezme královnu.

Už při včerejší partii měl profesor namále, ale Madlenka se zachovala zbrkle a nakonec hru prohrála. Jenže z každé hry vycházela silnější. Nikdy neopakovala stejnou chybu dvakrát. Nyní čekala, až dědeček pohne králem a ona vezme královnu.

Profesor odpočítal tři, ale neudělal obvyklý obrat o devadesát stupňů. Horkost mu orosila čelo. Svalil se na zem. Dával poslední zbytky, žaludek se mu obracel. Ve dveřích kovově zarachotilo. Stáhl instinktivně svaly, protože očekával ránu, úder obuškem nebo kopanec. Přišlo jemné chytnutí za rameno.

“Pane profesore.”

Čekal všechno, ale tohle? Odvykl si. Strach, bolest, zbyly jen zvířecí reflexy. Profesor se ohnal pravačkou, plechové úlomky z kbelíku použil jako ostré drápy. Rudolf Willher polekaně odskočil. Po tváři se mu rozběhla čerstvá krev.

“Už nebudeme hrát, dědečku?” Madlenka hleděla na nabízenou ruku. Profesor se pousmál.

“Ale budeme, zase novou. Tuhle partii si vyhrála a pravý džentlmen nečeká do úplného konce, když ví, že prohrál. To rukou ti skládám hold. Když ji stiskneš, uctíš soupeře.”

“A to stačí?” Madlenka váhavě pozvedla tenkou ručku. Pořád hleděla směrem k šachovnici.

“Stisknutí ruky je v civilizovaném světě někdy úplně nejvíc holčičko. Víc než řád.”

Madlenka dědečkovu ruku stiskla. V hrudníku ucítila příjemné šimrání. Možná větší, než kdyby křičela a smála se, jak měla v úmyslu.

IV.

Profesor zemřel dřív než bachař, který si odskočil, stihl vykonat potřebu. Vynesli ho z cely zabaleného do šedivé deky, děravé od molů a letitého používání.

“Srdce jo? Kurva, ten má kliku.” Pronesl dozorce. V duchu litoval chvíle, kterou promeškal. Tolik se s dědkem natrápil, dbal, aby správně pochodoval, nespál, už mu připadal pěkně načatý.

“Tak von exne zrovna, když se jdu vysrat. Ale, co. Škoda provazu pro učitelskýho.”

V.

Rudolf Willher si omyl poraněnou tvář studenou vodou, a pak stále krvácející šrám přelepil náplastí. Před věznicí usedl na motorku. Měl před sebou dvacet minut jízdy.

“Profesor Řád, Profesor Řád,” opakoval si do burácení motoru.

Vyjel ostřeji než jindy. Do zatáček se pokládal tak, že dřel koleny o vozovku. Riskoval.

Susan Tarkhoutová: HVĚZDÁŘ

2. místo v kategorii 18 a více let

Všichni o něm slyšeli. Říkal si Hvězdář.

Hvězdář byl tajemný muž, o kterém se tvrdilo, že dokáže mluvit s mrtvými. Každý věděl, že duše mrtvého putuje do nebe, kde se promění v hvězdu. Proto se na nebi nachází tolik hvězd. Jsou to celé generace těch, kteří umřeli před námi.

Elyas znal všechny mýty, které okolo Hvězdáře kolovaly. Už od malička si s kamarády hráli na to, jak je navštíví Hvězdář a oni budou moct mluvit se svými rodiči.

Elyas byl sirotek, stejně jako většina dětí v jeho chudé vesnici. Bylo mu už jedenáct let. Na svůj věk byl o něco vyšší než ostatní, měl tmavé, věčně špinavé vlasy a tmavě hnědé oči po matce. Aspoň tak mu to řekli, jeho matka zemřela tu noc, co se narodil.

Přestože mu bylo pouhých jedenáct let, pracoval stejně těžce jako ostatní muži ve vesnici. Život v poušti byl těžký.

Kdo nepracoval, nejedl.

Kdo nejedl, velice brzy zemřel.

A jako by jejich život nebyl už tak dost těžký, na seznam překážek se přidala nemoc. Už zase.

Jednou za čas se skoro v každé vesnici objevila tahle zvláštní nemoc. Nejprve jeden nebo dva případy, ale pokud se nezachytila včas, mohla zemřít velká část obyvatel. Zachytit nemoc včas znamenalo zabít toho, kdo trpěl prvními příznaky, mezi které patřily drobné svědivé jizvičky, které se nakaženým objevovaly na kůži. Začalo to převážně na krku, ale následně se objevovaly i na ruce a na nohou, případně jinde po těle. Pak přišly potíže s dýcháním a nakonec smrt. Člověk se udusil, protože každý nádech doprovázela nepřekonatelná bolest. Jako by se jizvičky nakonec objevily i uvnitř těla a na plicích. Nešlo si je poškrábat, i když se zdálo, že někteří umírající se o to snažili.

Bylo to už pár dní, co se v sousední vesnici našel jeden nakažený. Zároveň se objevila fáma, že někdo zahlédl Hvězdáře. Elyas a jeho přátelé se upnuli na představu Hvězdáře a na zákeřnou nemoc se snažili nemyslet. Hvězdář byl podle vyprávění starší muž s prošedivělými vousy, měl milý úsměv a hluboký pohled. Nosil dlouhou temně modrou kápi a v ruce hůl vyřezanou ze starého baobabu, který rostl už tisíce let. Hvězdář chodil sám pouští a čas od času se zastavil v nějaké vesnici, kde někomu dovolil komunikovat s hvězdou mrtvé duše, která mu byla blízká.

Tohle všechno byly ale jen povídačky. Samozřejmě, že ho Elyas nikdy neviděl. Nikdo ve vesnici ho vlastně neviděl. Lidé si příběhy o Hvězdáři předávali z generace na generaci. Ale příběh to byl krásný, moct mluvit s některou z hvězd. S někým, koho jste milovali a on už je pryč.

Elyas si všiml, že k němu běží malá dívenka, Ratha. Bylo jí sotva devět, ale byla silná a pomáhala mu nosit do vesnice vodu a když bylo potřeba, starala se o ostatní děti z vesnice, které byly mladší a bez rodičů.

„Ahoj,“ pípla tiše Ratha, když doběhla až k němu a zastavila se. V ruce nesla oprýskaný kbelík. Měla černé rovné vlasy, které jí pořád padaly do očí. Nebyly tak dlouhé, aby se daly svázat provázkem, takže jí neustále překážely. Na sobě měla světlé šaty, které byly hodně špinavé a potrhané. Určitě byly po nějakém starším dítěti, protože jí zatím byly hodně dlouhé. V pase je měla převázané provázkem, aby si je mohla zastrčit, a tak zkrátit. Sám Elyas měl podobný oděv. Všechny děti chodily v beztvarych šatech. Byly z jemné látky, aby v nich nebylo vedro, ale měly delší rukávy, aby chránily před sluncem. Všechno bylo ve světlé barvě, i když to bylo hned špinavé, nebylo v tom takové vedro jako v tmavém oblečení. Přestože Ratha měla oblečení špinavé, tvář měla dokonale umytou. Většina dětí byla ušmudlaná. Věčně špinavé tváře od toho, jak si pěstičkami žmoulaly tváře. Všude kolem poletoval prach a popel.

„Ahoj,“ odpověděl jí Elyas na pozdrav. „Přišla jsi mi pomoc? To je dobře. Když jdeš se mnou, doneseme tři kbelíky plné vody,“ radoval se. Byl opravdu rád, že jde s ním. Když šel sám, necítil se dobře. Vždycky mu připadalo, jako by ho někdo sledoval. Neměl rád to šero, když se začalo stmívat a na obloze ještě nebyly vidět hvězdy.

Elyas položil své dva kýble na zem a jejich rukojetí prostrčil dlouhou větev opracovanou v téměř hladkou dřevěnou tyč. Když byly oba kbelíky zavěšené, položil si tyč na záda. Ratha toho nikdy moc nenamluvila, takže jí jen pokynul a mohli vyrazit.

Cestou si dívka pískala. Uměla napodobit zpěv různých druhů ptáků. Cesta pro vodu byla únavná a jak Elyas předpokládal, nedlouho potom, co vyrazili, se začalo stmívat.

„Slyšíš to?“ zašeptal najednou Elyas.

Dívka si přestala pískat a naklonila hlavu na stranu. Snažila se něco zaslechnout, ale to se jí nepodařilo, takže jen zavrtěla hlavou.

Elyas by přísahal, že slyšel šoupavé kroky. Všude kolem byla rozlehlá a vyprahlá pustina, ale nyní procházeli oblastí, kde bylo několik spálených keřů. Mohl by se tady někdo schovávat? Už byli na dohled od studny, kam lidé z okolních vesnic chodili pro vodu. Chlapec nechtěl sejít z cesty a ohrozit tak svou kamarádku. V tichosti došli až ke studni a Elyas se celou dobu obezřetně rozhlížel. Sundal kýble ze zad a jeden zavěsil na hák přivázaný na chatrné konstrukci nad studnou. Spustil kýbl dolů a čekal, až se do něj dostane voda. Společně potom kýbl vytáhli nahoru. Než zavěsil druhý kýbl, opět něco zaslechl. Šustění v křoví.

„Napustíš druhý kýbl sama, prosím?“ požádal Elyas a nervózně se poškrábal na zátylku. „Zatím si odskočím tamhle do křoví a hned jsem zpátky.“ Usmál se, aby nevzbudil podezření. Nechtěl, aby věděla, že se jde podívat, jestli je někdo nepronásleduje. Občas se tu procházeli Vydědenci. Lidé, kteří provedli něco hrozného, a proto byli vyloučeni ze společenství ve vesnici. Takoví lidé nevydrželi dlouho. Někdy se proto stalo, že

někoho přepadl právě takový zesláblý Vyděděnec, který si už nedokázal sám obstarat vodu.

Dívka se také usmála a přikývla. Připadala si silná a schopná, když ji nechával dělat nějakou práci samotnou. Vždyť se starala o mladší děti, už nějaký čas se považovala za dospělou. Dětství v těchto podmínkách nepřipadalo v úvahu. Příliš mnoho utrpení donutilo spoustu dětí předčasně dospět.

Elyas si vzal tyč, na které přinesl prázdné kýble a odcházel mezi křoví. Když se ohlédl, viděl, jak malá Ratha spouští kýbl do studny.

To bylo naposledy co ji viděl.

Sešel pár kroků z vyšlapané cesty a rozhlížel se po zdroji zvuku, který předtím slyšel. Nikde nikdo nebyl. Žádné stopy ani žádné zvíře. Najednou si uvědomil, že ticho, které slyší, je ještě podezřelejší než ty předchozí zvuky a rychle se rozběhl zpátky ke studni.

Ratha tam nebyla. Na zemi stály dva plné kbelíky a jeden prázdný. Stihla ten druhý naplnit, ale třetí už dolů nespustila. Elyas nahlédl do studny. Nikde ji neviděl, a tak začal volat její jméno. Na obloze už začaly vycházet hvězdy.

Kromě zvuku jeho hlasu nebylo slyšet nic dalšího. Bylo to nepřirozené a mrtvé ticho. Nebyl slyšet ani zvuk jemného větru v listech spálených keřů, ani zvuky jeho vlastních kroků. Nebylo slyšet vůbec nic.

Elyas se stále otáčel kolem sebe a volal jméno své kamarádky. V jedné ruce svíral dřevěnou tyč jako zbraň, druhou ruku měl sevřenou v pěst a nehty si nervózně škrábal vnitřek dlaně.

V tom se zarazil. Několik metrů od něj stála postava muže v kápi. Nehýbal se. Elyas se nebál. Nevěděl proč, ale ten muž ho uklidňoval. Byl rád, že tam není sám. Dlouhou chvíli se nikdo nehýbal, až najednou si muž sundal kápi z hlavy a pomalým pohybem starce, za pomoci hole, se posadil na zem s nohama složenýma pod sebe.

Elyase ten pohled překvapil, myslel si, že na něj muž promluví. Nakonec se rozhodl udělat to jediné, co ho napadlo. Odložil svoji tyč na zem, došel k muži a posadil se vedle něho. Už po několikáté se dnes poškrábal na zátylku a čekal, co se bude dít.

Nakonec ho muž přeci jen oslovil jako první.

„Víš, kdo jsem.“ Kupodivu to nebyla otázka, ale chlapec přesto odpověděl.

„Hvězdář.“ Elyas k muži přímo zbožně vzhlédl. Nevěděl, jak to poznal, ale byl si tím jistý. Konečně ho potkal. Bude si moct promluvit se svojí mrtvou matkou, možná ji i uvidí. Nikdo nevěděl, jak přesně Hvězdářova schopnost funguje.

„Ano, říkají mi Hvězdář. A podívej, co jsem ti přinesl ukázat, Elyasi.“ Jeho hlas byl tichý a klidný. Proto Elyasovi ani nepřišlo zvláštní, že ho muž oslovil jménem. Z pod pláště vyndal nějaký předmět zabalený v hrubé jutové látce a začal ho rozbalovat.

„Co je to?“ zeptal se překvapený chlapec. Předmět mu nebyl ničím povědomý.

„To je kniha,“ odpověděl Hvězdář a otevřel knihu. Nalistoval obrázek obrovského stromu a knihu mu podal. „V knize jsou zapsané dávné příběhy, aby si je lidé nemuseli pamatovat. Když je někomu tolik jako mně, může to být opravdu užitečné.“ Hvězdář se smutně pousmál. „A jak vidíš, jsou tam i obrázky. Je to způsob, jak zachytit to, co vidíš, a uchovat to.“

Chlapec fascinovaně hleděl do knihy, kterou si otevřenou položil do klína. Pohladil obrázek stromu. Byl to starý a vysoký baobab pod kterým byla načrtnuta silueta muže, v porovnání s ním byl strom obrovský. Chlapci se kniha opravdu líbila, ale musel se zeptat na to, co ho opravdu zajímalo.

„Uvidím maminku? Ona... umřela, když jsem se narodil.“ Jeho pohled byl pevně zarytý do stránek knihy. Báł se odpovědi.

Stařec si povzdechl, ale pak se usmál. „Ano. Dnes se shledáš se svou matkou. Nejdřív ti ale povím jeden příběh, ano?“

Chlapec přikývl a muž začal vyprávět.

„Už je to hodně dávno, od té doby slunce vyšlo nesčetněkrát. Bylo to tak dávno, že v noci na obloze svítil pouze měsíc a jedna jediná hvězda. Byla to důležitá hvězda, podle ní lidé dokázali určit, kterým směrem se mají vydat. Byla jediná na obloze, takže nenesla žádné jméno jako dnes, lidé o ní mluvili pouze jako o Hvězdě.“

V té době žil mladý chlapec, který každou noc sledoval oblohu, protože ho Hvězda fascinovala. Přišla mu nádherná. Na světě pro něj nebylo nic cennějšího než právě ta Hvězda. Rodinu neměl, přátelé také ne. Když byl malý, našli ho ležet v košíku na kraji vesnice. Nikdy necítil, že tam patří. Jakmile byl trochu starší, putoval do jiné vesnice, ale nikde se necítil jako doma. Jediný domov pro něj představovala noční obloha. Měsíc se pořád měnil, ale jeho Hvězda představovala jistotu, kterou ve svém životě nenacházel.

Zamiloval se do ní.

Jednu noc usnul daleko od vesnice. Ležel pod stromem tak velkým, a tak starým, že o něm lidé říkali, že to byl úplně první strom. Tehdy na něj Hvězda promluvila. Zeptala se ho, jestli ji miluje. Ten chlapec ihned odpověděl, že ano. Ona mu řekla, že se cítí sama, a tak jí nabídl, že hned půjde za ní, aby už nikdy sama nebyla.

Odmítla.

Řekla mu, že by na obloze byli pouze oni dva a ona chtěla, aby měla kolem sebe spoustu dalších. *Co mám udělat?* zeptal se jí chlapec. *Přiveď mi společnost, nechci tu být sama,* odpověděla.

A tak se to naučil. Naučil se posílat za ní na oblohu další a další, aby už nikdy nebyla sama a čekal, až mu také dovolí přijít za ní, aby jí mohl být nablízku.“

Elyas až doteď poslouchal bez přerušování. Ten příběh mu přišel zvláštní, nevěděl, jaký z něj má mít pocit a ani mu moc nerozuměl. Neuměl si představit dobu, kdy na obloze

byla pouze jedna hvězda. Těch bylo přece tolik. V rukou držel Hvězdářovu knihu, stále otevřenou na obrázku stromu.

„Nechápu proč mi...“

Najednou ho Hvězdář prudce uchopil za zápěstí a otočil chlapce zády k sobě. Kniha mu vypadla z rukou.

„Ona si vybírá,“ zašeptal přísně. Otočil mu jeho dlaň tak, aby na ni chlapec viděl. Elyas byl vyděšený a snažil se muži vykroutit, ale pak si toho všiml. Těch malých jizviček na své dlani.

Je nakažený.

Umře.

To bylo vše, co chlapci problesklo hlavou, než mu po krku rychle přejela ostrá a chladná čepel nože. Nepřeběhl mu před očima celý jeho život, ani si nestihl vybavit tvář někoho, kdo mu byl blízký. Poslední myšlenku věnoval prostě tomu, že umře.

„Mrzí mě to,“ řekl stařec se slzami v očích. „Tebe bych jinak nikdy neposlal. Byl jsi ještě dítě, ale ona se pořád cítí osaměle. Pořád je jí to málo.“ Poslední slova cedil skrz zařáté zuby.

Potom jemně, skoro až s úctou, položil chlapcovo tělo na zem a dlaní mu zakryl oči.

Podíval se nahoru.

Na obloze se objevila nová hvězda.

Dana Marešová: ZAPOMENUTÝ MEDAILON

3. místo v kategorii 18 a více let

Drží medailon v ruce. Převrací ho z jedné strany na druhou. Jeho pozlacená zadní strana je poškrábaná. Často ho totiž hladívá. Vzpomíná při tom na svého muže, který bojuje tak daleko. Medailon je jediné připomenutí jeho krásné tváře. Fotografie uložená v medailonu je už vybledlá, přitom ji fotili před pár měsíci. Stýská se jí. Opět mačká medailon. Drtí ho v ruce, až ji kovové zdobení řeže do prstů. Myslí na svého manžela. Na přívěšku je vyobrazen ve vojenské uniformě. Viděla ho takto naposledy. Je to tedy její poslední vzpomínka, napadne ji. „Au,“ sykne. Medailon ji škrábne do ruky. Kapka krve stéká po jejím malíčku směrem k loktu. Vytahuje kapesník a snaží se utřít krev. Krev. Kolik krve doposavad viděl její milý? V očích na fotografii není bolest patrná. Marie se obává, co když už nespátí jeho modré oči, zbuďte ji pouze tato černobílá fotografie. Antonín je na ní úhledně oblečen, vojenská čepice mu sluší, zvýrazňuje jeho ostře řezaný obličej. Avšak dominantou je jeho knír, který si nechal narůst podle poslední módy. Staral se o něj už od svatby. Je to jeho chlouba. Marie se pohladí po břicho. Páté na cestě.

Marie se s Antonínem seznámila na vesnické tancovačce. Znali se sice od vidění, žili přeci jen ve stejné vsi, ale nikdy se neopovážila ho oslovit. Nechala to samozřejmě na něm. Ona byla dcerou domkáře. On obyčejný nádeník. Rodiče jim ve sňatku nebránili. Nebyli nejbohatší, ale špatně se neměli, byli mladí a pracovití. Vzali se ještě ten rok, kdy se poznali na zábavě. Museli. Marie pár měsíců po svatbě porodila první dítě. Byla to dcera. Pojmenovali ji po otci Antonie. Na svět přišly ještě další tři dcery – Maruška, Růženka a Františka. Rodina byla početná, avšak prozatím bez dědice. Antonín se vždy na nové dítě těšil, byl jen lehce zasmušilý z toho, že Marie neprodila syna. Ze zklamání ho pokaždé vyvedla roztomilá tvářička jeho novorozené holčičky.

Společně by měli krásný život. Vyhovovali si. Pracovali na poli, starali se o děti a víc nepotřebovali. Jen kdyby nepřišla válka. Říkalo se jí Velká válka. Zasáhla do životů mnoha. I Antonínovi přišel povolávací rozkaz. Marie je vychovaná tak, aby si nestěžovala. Před Antonínem dělá vše jako obvykle. Není na ni patrná žádná starost. Jinak tomu je uvnitř její hlavy. Myšlenky se jí honí sem tam. Co když Antonín odejde na dlouho? Jak se postará o děti? A nedej Bože, co když zemře? Ne, ne, ne, okamžitě zahání poslední myšlenku. Nemůže si takové věci vůbec připouštět. Antonín se také bojí. Kdo by se nebál? Jde do neznáma, neví, kam ho pošlou, opustí svůj rodný dům, svůj kraj, svoji lásku. Nechce se mu. Ale musí. Není v tom sám, ves se postupně vyprazdňuje, začíná odvod za odvodem. Pěší pluk č. 102 rakousko-uherské armády se pomalu plní. Z malé vesničky má společně s Antonínem odejít 64 mužů. Kdo ví, kolik se jich vrátí nazpět. Kromě sousedů a kamarádů rukují i Antonínovi bratři, oba mladší, Karlovi je 27 let, Josefovi 22. Samé mládí. Karel se nedávno teprve zasnoubil, čeká ho svatba, kterou už ale nestihne. A Josef ten se teprve rozhlíží po děvčatech.

Poslední den před odjezdem se Antonín chce se vším rozloučit. Z kopce nad vsí si prohlíží rodnou dědinu. Bude se mu stýskat. Až doposud byl ve svých 36 letech nejdále v okresním městě. Kam by jezdil, má tu všechno, co k životu potřebuje. Zamyslí se.

Začátkem srpna oslavil narozeniny. Co když jsou to jeho poslední? Je smutný. Vrací se nazpět k domu. Čeká ho ještě rozloučení s rodinou. Staří rodiče se s jeho odchodem nemůžou smířit. Maminka jen pláče. Otec vzpomíná na jiné války a snaží se syna uklidňovat. Mají jim odejít tři synové, je pro ně nemyslitelné, že by je už nikdy neviděli. Slíbí mu, že se o Marii s holčičkami prozatím postarají. Antonín celý den odkládá rozloučení s Marií. Ona dělá to samé. Nechce se loučit. Vždyť se před nedávnem vzali a už jí má odejít někam daleko, do neznáma. Nemůže se s tím smířit. Bere to celé jako nespravedlnost.

Poslední den Antonína doma ubíhá rychle. Staří rodiče už spí. Děti jsou po večeři a Marie je v seknici uspává. Antonín vychází na zápraží nadýchat se vzduchu. Rozhlíží se po dvorku. Slyší skrze otevřené okno, jak dcerušky pravidelně oddechují. Spí. Právě nastala chvíle, kdy se musí rozloučit s Marií. Ta na něho už čeká. Neví, jak má začít. Jak mu má říct, že se bojí. Že ho miluje, že nechce, aby odešel. I kdyby to všechno řekla, stejně by šel. Nemůžou to změnit. Vše, co chtěla vyslovit, spolkla. Hladí ji po tváři. Tuší, co chce Marie říct. Jen mírně přikývne. Utře ji slzu z tváře a políbí ji na čelo. Ten večer se milují jako kdyby to bylo naposledy. Ráno před odchodem z chalupy se Antonín ještě pomodlí k Panence Marii, kterou dostali s Marií jako svatební dar od jejich rodičů. Dali ji do štítu domu, a tak se při modlitbě Antonín dívá vzhůru k nebesům. Po modlitbě se naposledy ohlédne a vyjde na náves. Kdyby jen věděl, ohlédl by se podruhé. Povolávací rozkaz zní jasně. Má se dostavit do okresního městečka. Manželku jako ostatní ze vsi nechal doma, už se s ní nemůže znovu loučit. Nechce říkat opětovně sbohem. Jde z rodné vsi společně s bratry a dalšími kamarády pěšky. Nikdy vesnici neopustil na déle než jeden den. Do večera byl vždycky zpátky. Po cestě se zastaví u čtyřech křížků, které stojí na rozcestí. U každého poklekne, pomodlí se a políbí růženec. Věří, že ho Bůh ochrání a doufá, že se navrátí domů. Naposledy se na vrcholku kopce ohlédne na svoji rodnou ves ležící v údolí. Poslední obrázek, který mu z tohoto místa zůstane v hlavě. „Nádhera,“ špitne.

Po všech obvyklých přijímacích procesech je Antonín zařazen k pěšímu pluku. A kam je zařazen? Tam, kam se obával. Do Srbska. Jeho žena ho neustále doprovází alespoň v myšlenkách. Slíbili si, že si budou psát. Tak často, jak to jen půjde. Vyfotí ho ve vojenské uniformě. Fotografie pošle ženě. Marie si nechá jeho podobiznu vložit do hranatého medailonu. Nosí ho při sobě, hladí ho, jak hladívala manžela. Má ho neustále na hrudi, nikdy ho nesundává. Chce, aby na otce myslely i jejich dcerušky, proto nechá fotografii přemalovat a zarámovat ji. Obraz s otcem pověsí do světnice, kde ho mají neustále na očích. Vadí jí, že má na sobě vojenskou uniformu, ovšem nemá jinou Antonínovu podobiznu. Kromě té společné ze svatby, která jim visí nad manželskou postelí. Uniforma je pro ni připomínkou vzájemného odloučení. Děti jsou rády, mohou si tatínka prohlédnout. Pokaždé se k večeru schází u obrazu a otcí vypráví vše, co se jim za den událo. Marie si k nim většinou sedá a některé jejich zážitky sepisuje do dopisu, který posílají otcí na frontu.

Antonína svírají velké obavy. Poprvé jede vlakem. Bohužel ne se svými dcerami na výlet, jak si vždy přál. Vojsko vyráží na srbské bojiště. Antonín sedí ve vlaku prozatím se svými bratry a sousedy ze vsi, trochu ho to uklidnilo. „Myslíš, že nás rozdělí?“ zeptá

se Karel Antonína. „Doufám, že ne,“ odvěti Antonín a dodá „I kdyby se tak stalo, musíme si psát, jak na tom jsme, kde jsme a co se tam děje.“ Josef pokyvuje hlavou „Třeba tam budeme někoho znát. Můžeme být v rotě s kluky ze vsi.“ Rozhovor utínají rozkazy. Na kasárenském dvoře dostávají všichni narukovaní stejnokroj. Najednou si jsou rovni. První pochodový prapor vyjíždí po slavnostních ceremoniích ráno z nádraží. Nikomu se nechce opouštět domov. Antonín má obrovské obavy. Neustále ho obklopuje zvláštní pocit. Cítí to, domů už se nevrátí.

Má bojovat za monarchii. Za císařepána. Nikdy ho neviděl. Tedy osobně, v novinách si ho prohlédl. Upřímně ho vůbec nezajímal. Má na starosti jiné věci, domek, Marii a děti. Šel za císaře bojovat, může zemřít. Myšlenky mu rejdí v hlavě, nakonec ve vlaku usíná. Cesta je dlouhá, vojáci přijíždějí do Srbska po několika dnech celí rozlámaní, ovšem není čas na odpočinek. Sbalí si ve vlaku všechny věci, venku na nádraží se napijí a vyrazí směrem do tábora. Tam Antonín ztrácí mladší bratry z dohledu, rozdělí je, nadále o sobě mají jen kusé zprávy. Jak je Srbsko jiné. Antonín myslí na pole a lesy obklopující jeho rodnou ves. V táboře napočítá několik stovek mužů. Snad jich je i více. Všude je samý prach a špína. Neustálá cvičení prohlubují strach ze skutečného nastávajícího boje. Pomalu se blíží. Už dostali rozkazy, že je čeká velký úkol. Mají přejít řeku Drinu.

„Děti, pojd'te napsat tatínkovi,“ pobízí Marie děvčata. „Maminko, kdy se tatínek vrátí?“ zeptá se nejstarší dcera. „Snad brzy. Půjdeme mu teď napsat.“ Ještě jednou zavolá na zbylá děvčata, všechna přiběhnou ke stolu a začnou mamince vyprávět příhody. Marii je zprvu do breku. Musí se překonat. Děvčata nesmí pocítit její smutek. Raději začne psát dopis.

„Vojín Žikovský,“ slyší Antonín zdálky hlas. „Zde,“ hlásí se. „Přišla vám pošta z Čech,“ říká doručovatel. Antonín převezme dopis. Píše mu Marie. Má obrovskou radost. Dopis si rychle přečte. Poté ho pečlivě složí a vloží do kapsičky, kterou má připevněnou na pásku. Chce mít pocit, že má své nejdražší co nejvíce u sebe. Navečer velitelé hlásí rozkazy. Vojáci se mají pořádně najíst a vyspat. Antonín myslí na domov, samozřejmě nemůže spát, neustále se převaluje na kavalci. Cítí, jak Marie dopekla koláče, napršelo, vzduch je nasáklý usušeným senem, jde ze dvorku do světnice, obejmě ženu a pohladí dcerušky po vláskách. Je mu dobře. Zničehonic jeho sen přeruší zvuk švelícího davu. Budíček. Vojáci vstávají, táborem se line strach. Všichni tuší, že je nečeká nic pěkného. Velitelé křičí, dávají rozkazy. Vojáci se řadí do zástupů a pochodují směrem ke Drině. Antonín se přechodu obává. Řeka je divoká, kameny v ní omleté, proud se valí obrovskou rychlostí, až kapky stříkají do vzduchu. Vojákům stojícím na břehu se sevře hrdlo. Odvaha mužstva visí na vlásku. Naloďují se na pontony a přepravují se na druhý břeh. Snaží se pádlovat, avšak řeka je unáší po svém. Mnoho jich vypadne z lodi, proud je strhává pod hladinu, najednou nejsou vidět. Utopí se. K tomu jsou ostřelování nepřáteli. Na druhý břeh se dostává jen zbytek zdecimovaného mužstva. Ještě nebojovali a už mají obrovské ztráty. Velitelé je posílají dále, začínají tuhé boje se Srby. Jediné krytí, které využívají, jsou stromy a kameny. Vojáci monarchie postupují pomalu, okolo nich rachtají kulometry a sviští kulky. Jdou na smrt.

„Stáhněte se,“ křičí velitel během prvního útoku. Podruhé překračují Drinu lehčeji. Rozkazy zní jasně „Projděte ke kukuřičnému poli.“ Vojáci monarchie bojují urputně, tentokrát zprvu ustupuje nepřítel. Antonín zničehonic pronese „Malá výhra za tolik raněných a mrtvých.“ Je v přední linii, má s ostatními držet pozice. Po několika hodinách opět slyší hlas velitele „Stáhněte se, sakra, Srbové pořád pálí, stáhněte se!“ Začíná úprk, všichni utíkají pod palbou děl ke člunům, nalodí se, ale nepřátelská děla potápí chabé pontony. Bojují o život. Natahují lano. „No tak dělej, ručkej,“ řve na Antonína malý zrzavec. Antonín vmžiku začne skákat na provaz. Toho dne se zachránila jen hrstka totálně vyčerpaných mužů. Antonín, kluk z malého domku z jedné z nejmenších středočeských vesniček, přežil. Má štěstí. Prozatím. Jiní, pokud nezemřeli, jsou zranění, pomocné obvaziště se jen plní, sanitní vozy se vracejí zcela naplněné do polní nemocnice. Antonín vyndá dopis od Marie a děti z kapsičky u pásku a políbí ho. Musí napsat domů.

Marie po celý den cítí nevolnost. Příkládá to strachu o Antonína. Neví, jestli už bojuje, kde se nachází, co s ním je. Nechce na to myslet, ale nemůže si pomoc. Rutinně pracuje v domácnosti, stará se o děti a o staré rodiče. Ovšem neustále se jí vkrádají do hlavy zlé myšlenky. Určitě se stalo něco strašného. Čeká na dopis od Antonína, prozatím nepřišel. Každé ráno vyhlíží pošťáka s lístečkem. Několikrát denně vytahuje z výstřihu haleny medailon zavěšený na krku. Vždy se podívá na fotografii manžela a políbí ji. Medailon pečlivě vrátí na své místo. Stále jí není dobře, začne zvracet. Nejspíš ze stresu, zamyslí se. Za měsíc zjistí, že stres v tom nehrál žádnou roli. Čeká dítě. Na příchod dalšího potomka ani nepomyslela, má v mysli jen Antonína. Míchají se v ní pocity, na jednu stranu je šťastná, na druhou pociťuje ještě větší obavy. Musí to napsat Antonínovi, je popáté v očekávání.

Antonín též doufá, že mu přijde dopis od Marie. Vedle něho sedí na stoličce kamarád Ondřej a povídá „To víš, doručování během války se protahuje, v lepších případech list nenajde svého příjemce, v horším je už mrtvý. Buď rád, že jsi ten první případ.“ Antonín přikývne, přeci jen se ještě oklepává z prvního vojenského neúspěchu. Nechce se tím více trápit. Smíří se s tím, zprávy z domova do ležení prostě docházejí jen pomalu. O bratrech má též jen kusé informace. Jako kdyby to Ondřej věděl, že na ně zrovna myslí, vyptává se ho na ně „A co tvoji bratři? Víš o nich něco?“ „Josef někde hlídkuje a Karel hloubí zákopy,“ odvětví Antonín. To mu prozatím stačí. Ví, že žijí.

Přichází podzim a s ním deštivé počasí. Mužstvo se společně s Antonínem téměř topí v bahenních zákopech. Každý další útok se vojáci brodí ve vodě a bahně. Jen prší, později se přidá dokonce i sníh. Počasí jim komplikuje boj. Antonín musí být nadále obezřetný, aby ho nezasáhla kule nepřítele. Pošta má nadále zpoždění. Od Marie už více jak 10 dní nepřichází ani lístek. Antonín potřebuje v tomhle marastu alespoň malé povzbuzení. Lopotí se tu necelé tři měsíce. Přežil několik útoků. Mnozí z jeho spolubojovníků bohužel ne. Sotva se s někým seznámí, druhý den je mrtvý. Zařekl se, kamarádit se již nebude. Pouze se s vojáky z roty domluví, že v případě úmrtí napíší svým manželkám. Vymění si adresy a slíbují si vzájemnou pomoc. Z dálky hřmí děla. Ve vzduchu se jako vždy vznáší obrovský vše objímající strach. Štěstí tentokrát stojí na jejich straně. Vojáci monarchie postupně Srby zatlačují. Antonín postupuje společně se

svou rotou dále směrem na Lazarevac. Stále si, někdy i nahlas, opakuje „Mám štěstí.“ Prozatím vyvázl z bojů s pár škrábanci. V dopisech o tom informuje manželku. Snad její modlitby napomáhají k tomu, aby vše ve zdraví ustál. Je upršené listopadové ráno. Vojsko vychází opět na pochod. Antonínovi padá z uniformy knoflík, ani si ho nestihne přišít. Snad to není špatné znamení. Toho dne je Antonín zraněn. Do stehna ho trefuje srbská kule, odplazí se do ústraní, kde ho kamarádi ošetří. Naštěstí to je čistý průstřel. Sanifáci ho přivázejí na obvaziště, zastaví mu krvácení. Až několik hodin nato si uvědomí, že mohl zemřít, v lepším případě se stát mrzákem.

Marie poslala Antonínovi dopis už před třemi týdny, teprve nyní, když leží v polní nemocnici, přichází doručovatel s poštou. Marie mu posílá fotografii, na které je ona a jejich dcerky. Antonín obrací fotografii, zezadu je napsaný vzkaz. Čte si ho: „Můj milovaný Toníčku, doufám, že jsi stále pevného zdraví. Mám pro tebe novinku. Čekáme další dítě. Buď zdrav. Tvá Marie.“ Antonín je neskutečně rád. Přál si syna. Konečně by to mohlo vyjít, mohl by mít dědice. Malého Karlíka po dědečkovi. Snad se vrátí, než Marie porodí. Chtěl by být s ní. Obejmout a políbit ji. Nemůže. Je téměř tisíc kilometrů daleko.

Nedlouho poté, co se uzdraví, ho povýší. Nově je svobodníkem, získá na límec kabátu bílou šesticípou hvězdu. O povýšení Marii napíše, avšak o svém zranění ne. Nechce, aby se rozrušovala, když je těhotná. Snaží se, aby jeho dopis vyzněl co nejvíce radostně. Z toho důvodu jí píše jen o nadšení z dítěte. Je plný naděje, snad se všichni již brzy shledají. Marie i Antonín ví, že si ve vzájemné korespondenci lžou. Musí, aby si neublížili, proto Marie po domluvě s jeho rodiči nenapíše manželovi o Karlově a Josefově smrti. Staří rodiče nesou smrt svých synů těžko. Marie je sice utěšuje, přeci ještě žije Antonín, ale sama je uvnitř sklíčená žalem a obavami. Hledá útěchu u Boha. Téměř každý den se chodí pomodlit k božím mukám „Svatá Marie, oroduj za nás, za naše nenarozené dítě, za manžela a za rodinu. Pane, smiluj se, dopřej nám dlouhá léta.“ Má strach, že na ně Pán Bůh zapomněl.

Začíná být krásně. Dubnové slunce svítí Antonínovi na nemocniční lůžko. Dostává dopis od Marie. Narodilo se jim očekávané dítě. Pátá holka. Jaképak štěstí. Má radost. Marie i děvčátko jsou v pořádku. Marie chce, aby jméno pro holčičku vybral Antonín. Rozhodne, bude se jmenovat Vlasta. Přeci válčí za svou vlast, za Čechy. Přeje si, aby jeho dcera nosila toto jméno jako upomínku na jeho boj. Vlasta milující svou vlast. Antonínovu vlast. Jeho domov. Antonín je v nemocnici do počátku října 1915. Po době nutné rekonvalescence se vrací ke své jednotce. Připojí se k ní, i když se mu nechce. Přijde mu, že byl pryč mnoho let. Připadá si od všeho vzdálený, samé násilí, krev, řev, tolik utrpení. Vidí se už doma u Marie, nechce se opět přesouvat a bojovat. Je unavený, otrávený, bezvýznamný. Vše na něj doléhá. Je pouhou figurkou ve válce, ve které ani nechce bojovat. Navíc se Srby, bratry Slovany. To si však nechává pro sebe.

Na začátku ledna drží Antonín hlídku společně s dvěma vojáky. Jeden z nich prohodí „To je dneska zima. Cítím, jak se mi dostává stud do těla.“ Antonín přitaká „Celý se třesu, když fouknu do dlaní, tak mi jde od úst a nosu studený vzduch.“ „Dneska to vypadá klidně,“ přidá se k jejich rozhovoru třetí z vojáků. Antonín se rozhlíží, není vidět

ani na krok, obklopuje je jen tma. „Tady je zase bláta,“ pronese první voják, který se do něho právě zabořil. „Pšššt!“ Antonín se ho snaží utišit. Najednou slyší jemu známý zvuk. Kule mu proletí okolo levého oka. Zalehne, je úplně jako přibitý. Začíná hromobítí. Palba nepřítelů lítá nad jeho tělem směrem k jejich pozicím. Co teď? Má zůstat ležet, než přijdou nepřátelé? Nebo se má zvednout a utíkat? Nemůže vstát. Kulky lítají z obou stran. Jeho spolubojovníci též pálí. Antonín se ocitá uprostřed boje. Pokud vstane, může ho zasáhnout střela nejen nepřítelů, ale i spolubojovníka. Neví, co si má počít. Druhý z vojáků na něho křičí „Dělej, utíkej k tomu kameni. Schovej se tam. Za něj. Dělej!“ Antonín se v sekundě rozhodne. Plazí se v bahnitě břečce až ke kameni, který využívá jako štít. Nad hlavou mu stále sviští kulky, které místy střídají granáty. „Bože, smiluj se!“ Prosí nahlas. Srbové se k němu blíží. Nezbyvá mu nic jiného než se rozeběhnout směrem ke svému zakopanému mužstvu. Vykročí a po pár vteřinách slyší nejprve hvizd. Nepatrně sebou oťrese. Přichází druhý hvizd. Ten je už silnější a Antonínovi podlamuje kolena. Cítí se zvláštně. Před chvílí mu byla zima a teď se mu všude po těle rozlévá teplo. Upadá do bláta válečného pole. Obličej otočený směrem na bok je zacákaný bahnem. Poslední myšlenka je na jeho děvčata. Chce je obejmout. Nejde to, střelili ho do zad.

Je 13. ledna 1916. Antonín tam, daleko od svého domova, umírá. Nikdy nepozná pátou dceru. Svoji Vlastičku. Dokonce se ani do vlasti nevrátí. Pohřbí ho společně s ostatními padlými v maďarském městě Baja. Z Marie je vdova. Poté, co se dozví o smrti svého manžela, spálí veškerou jejich korespondenci. Antonínovy fotografie vloží do jedné z knih, medailon hodí do šuplíku se šitím, jen obraz s Antonínovou podobiznou nechá pro dcery ve světnici. Nemůže ustát to, že už tu s ní nebude. Chce na všechno zapomenout. Vychovává pět dcer, to je její priorita. Nechce vzpomínat, ale myslí na něj každíčký den po celých 47 let až do své vlastní smrti. Milovala ho, z jeho ztráty se již nevzpamatuje. A zapomenout nemůže. Někdy ji přepadá nostalgie, otevře knihu a prohlíží si manželovy fotografie, jindy pohladí jeho podobiznu. Avšak jediné, na co zcela zapoměla, byl medailon v šuplíku. Ten ležel na dně zásuvky zastrčený přes sto let. Objevila ho až její vnučka, také Marie, která vyklízela po smrti manžela dům.

Dodatek

Tato povídka je fiktivní, avšak založená na skutečných událostech. Vypráví o mém prapradědečkovi Antonínovi Žikovském. Moje prababička Vlasta svého otce nikdy nepoznala, narodila se 7. dubna 1915, tedy v době, kdy byl Antonín stále na frontě. Zemřel 13. ledna 1916. Má praprababička Marie sama vychovala pět dcer. Ze smrti manžela se skutečně nevzpamatovala, traduje se, že se dokonce zbláznila. Matka tří bratrů se jmenovala též Marie, zemřela v roce 1920, jejich otec Karel v roce 1927. Rodiče přežili své syny, jejich úmrtí pro ně bylo značně bolestné. Antonín, jak bylo zmíněno, byl pohřben v maďarské Baje. Karel byl nezvěstný a rozhodnutím zemského soudu civilního v Praze byl prohlášen za mrtvého. O skonu Josefa prozatím nejsou informace. Dnes je jedinou připomínkou na tři bratry Žikovské pomník, který byl na památku padlým v první světové válce vztyčen v obci. Na něm jsou vytesána jejich jména s životopisnými daty. A právě tento památník mě přivedl k zájmu o mé předky.

Vítězné povídky literární soutěže PŘÍBĚHY BEZ HRANIC 2024
Městská knihovna Benešov

Touhu zjistit víc prohloubily relikvie, které se postupně našly v domě mé babičky, jako výše zmíněný obraz a také medailon s podobiznou prapradědečka.

Petra Aimová: ZTRACENÁ INSPIRACE

3. místo v kategorii 18 a více let

Gábina zabouchla domovní dveře. Měla za sebou náročné odpoledne. Podepsala snad tisíc knih. Křeč od úsměvu ji stále cukala tváří. Ruku rozmasírovala celou cestu autobusem.

Když odpoledne dorazila do knihkupectví, připadala si jako hvězda světového formátu. Fotograf, přivítání a zástup lidí končící až daleko za hranicemi knihkupectví. Poté se z hvězdy stal stroj. Tady si sedněte, tady máte vodu. Ne, neperlivou nemáme. Na WC ideálně za hodinu, až se zkrátí fronta. Usedla na židli a chopila se propisky. O dvě hodiny později měla tužku vrostlou do dlaně a tik v oku. Naštěstí všichni ti lidé byli milí a báječní. Chválili knihu i skvělý příběh. Usmívala se a děkovala. A kdy bude další kniha? Nejčastější otázka odpoledne. Zástupkyně vydavatelství se zpozvdálí vždy jen usmála a odpovídala, již brzy. Již brzy. Pěkný houby. Kdyby tak věděla, že nemá napsanou ještě ani čárku. To by jí úsměv rychle přešel. Pomyslela si Gábina.

Gábina seděla na gauči, hlavu zabořenou do dlaní. Místo slavnostní nálady se jí chtělo brečet. Tlačili na ni s další knihou. Podepsala smlouvu a uzávěrka byla neúprosná. Měla dojem, že času je dost. Určitě něco vymyslí. Nějaké zápisky a nápady měla už z předchozího psaní. Ale teď se jí zdály úplně marné. Čas běžel. Byla unavená, bez jiskry a bez šťávy.

Múza. Literární alfa a omega. A ona byla bez ní. Už několik měsíců se jí snažila chytit, polapit, přivábit a nasměrovat k sobě. Vysedávala na přelidněném náměstí, zkoušela i naprosté ticho lesa, čekala na ni v kavárnách i v parcích. Drápala se kvůli ní do kopce i zkoušela studenou vodu rybníka. Nic. Ani čárka. Zoufalství ji pohlcovalo. Bude muset zavolat své redaktorce a odstoupit od smlouvy. To bude trapas, možná i konec kariéry. Další šanci už nedostane. Možná taky už nikdy nic nenapíše. Co když múza už jednoduše nikdy nepřijde. Začala brečet nad svým spisovatelským osudem. Rukou zašátrala po kapesníčkách a pokračovala dál v tvoření černých scénářů své kariéry.

V tom ji začal hrát telefon v kabelce. Zvedla se, popotáhla, otřela si oči a začala v kabelce lovit hlučné zařízení.

„Ahoj!“

„Ahoj Gábi. Volám, že mám program na večer.“ V telefonu se ozvala její kamarádka Aneta.

„Jé, dneska asi nic. Musím psát.“

„To musíš vždycky. Mám tu nachystanou letní přespávačku. Trampolína, deky, pochoutky. Všechno už mám. Jen mi ta moje káča dala sbohem a šáteček a raději šla spát ke kámošce.“

„Já ti nevím.“

„Přece mě nenecháš to všechno zase zbytečně uklízet. Třeba spolu na něco přijdeme a napíšeš pak bestseller, hm?“

„To pochybuju. Ale přijdu ti pomoci to aspoň uklidit.“

„Fajn, tak v sedm doraž, pa.“

Gábina si před sedmou sbalila nejnnutnější věci a vydala se na cestu za Anetou.

Na zahradě už bylo vše nachystané. V trampolíně rozvěšená drobná světýlka, deky a spacáky, misky s občerstvením a ták s pitím. Zapálily svíčku proti komárům a pohodlně se uvelebily mezi polštáři.

Povídaly si dlouho, slunce už dávno zapadlo, světýlka se rozsvítila a komáři bzučeli kolem. Když už byly úplně upovídáné a usmáté, popřály si dobrou noc.

Zatímco Aneta usnula okamžitě, Gábina se dívala na zataženou oblohu a přemýšlela nad svou budoucí knihou. Kousek dál mezi stromy u plotu si všimla drobných světýlek. Světlušky. Tiše se přetočila v dekách na břicho, aby na ně dobře viděla. Poprvé v životě viděla takové kouzelné světelné divadlo. Sledovala je a oči se jí zavíraly. Šumění stromů, příjemné vlhké prostředí a světluščí představení.

V tom ji něco bouchlo do hlavy. Ani se nepokoušela otevřít oči. Asi na ni hodila ruku Aneta, pomyslela si. Opět ji něco bouchlo. Rozlepila oči a podrážděně zavrčela. Aneta spala zády ke Gábině. Ruce před sebou. Narovnála si polštář a v tom ji opět něco ťuklo do čela. Sedla si a musela si promnout oči. Před ní se vznášela kniha. V tu ránu byla úplně vzhůru. Zmateně se podívala na Anetu, jestli se neprobudila. Ta ale stále spala, byl slyšet jen její pravidelný dech.

Gábina si prohlížela vznášející se knihu. Byla obyčejná, pevná jednobarevná vazba. Žádné ornamenty, znaky ani svítící písmo. Jen tam tak visela ve vzduchu a čekala. Gábina měla neodolatelné nutkání si na knihu sáhnout. Ale nepřišlo jí to jako dobrý nápad. Rozumnější bude, když si zpět lehne na polštář a toto zvláštní setkání vytěsni z mysli.

K čertu s rozumem.

Gábina natáhla ruku a lehce se dotkla obálky knihy.

Knihy se otevřela, pohltila Gábinu a zase se zavřela.

Najednou se Gábina ocitla uprostřed kapitoly. Na zasněžených pláních. Sněžnice byl skvělý nápad. Bez nich by byla nahraná. Fučel ledový vítr, bodal do tváří, musela si obličej zakrýt šátkem. Bojovala se sněhem v očích i s orientací. Jediné, co viděla, byla nekonečná bílá. Žádná značená cesta ani prošlapaná stezka. Sem tam stopa rysa. Možná se i ztratila. Nejdůležitější bylo ale, aby ji nenašli oni. Kdyby se dostali k tomu deníku, byly by všechny snahy marné. Před oči si dala ruku a snažila se na displeji mobilu najít cestu. V té zimě ale baterie nespolečně pracovala. Klesala přímo před očima. 50%, 20%, baterie vybitá. Teď ne! Prosím! Vtom zaslechla vzdálený štěkot.

Dobrodružný román, ten se jí líbil. Zvládla by napsat celou knihu? Ale to už na ni dopadal další list s novou kapitolou.

Gábina vyšla z domu, nezamkla. Nebylo to třeba. V Idealandu se nekradlo. Žádný zločin tu nebyl zapotřebí. Každý obyvatel, který splnil všechny body pro poskytnutí bydlení, měl stejné podmínky k životu. Peníze, práci i lékařskou péči. Na nebi neexistovaly mraky, na chodnících zase exkrementy. Vše bylo čisté, upravené a srovnané. Na Zemi by byla urvanou matkou od čtyř dětí, kterou drtí sociální izolace, prakticky nulová šance na zaměstnání a tíživá únava. Naštěstí se s manželem dostali sem, do ráje. Běží za svou skupinkou matek. Společně vaří, hlídají si děti a pracují na etapy. Domu se vrací usměvavá, sebevědomá a spokojená sama se sebou.

Tak v utopii by Gábina zůstala ráda. Ale nemůže. Stránka se opět převrací, div že ji nezaplácne.

Najednou Gábina utíkala, co jí nohy stačily. Přeskakovala kousavý vřes, kopající kořeny i bludné kameny. Vyhýbala se fackovacím stromům i vše pohlcujícím keřům. Netvor byl jen kousek za ní. Nutně potřebovala najít mizející díru. Skočí do ní a vmžiku zmizí. Jako naschvál nebyla k nalezení. Předevčírem při sběru dřeva na oheň do ní spadla dvakrát omylem. Dnes, když jí šlo o život, nebyla k mání.

„Au!“ Najednou ji něco štíplo do zad, do stehna, do ruky, za krkem. Jako by nestačil Netvor, ještě do toho štípající listí. Přehlédla jeho matečnou rostlinu.

„Sakra!“ Začala kličkovat a uhýbat štípancům, když v tom zaslechla i dusot Netvora. Je blízko!

Žuch! Konečně ji našla.

Gábina se držela křečovitě stránky, která se začala otáčet. To bylo moc pěkné fantasy. Ale kniha ji nabízela ještě další možnosti. Rovněma nohama přistála v další kapitole.

Gábina zaslechla šramot na chodbě. Rozespale si sedla na postel a poslouchala, zda se jí to nezdálo. Opět zaslechla podezřelý zvuk. Okamžitě byla probuzená naplno. Srdce ji divoce tlouklo. Co teď? Potichu si nandala ponožky a přemýšlela, co dál. V bytě byla sama, její muž měl noční. Mobil si jako na potvoru nechala na kuchyňské lince. Telefon se jevil jako jediná možná záchrana. Tiše otevřela dveře ložnice. Teď už bylo nad slunce jasné, že v bytě není sama. Slyšela tiché nakračování. Nalehla na zeď a začala se sunout do kuchyně. Kroky utichly. Celý byt se ponořil do těžkého ticha. Ticha, z kterého měla Gábina zježené chloupky po celém těle.

Gábina měla husí kůži, thriller nebude její parketa. Dobrovolně zrychlila otáčení stránky.

Jejich vesmírná loď prošla kontrolou. Přistávali na jiném přístavu než běžně. Nic nepašovali, nikoho nepřeváželi, potřebné doklady měli. Fajn. Ale nešlo jí do hlavy, proč je odvolali z Hlavního přístavu sem do Ynkongu. Běžně se to nestávalo. Rozhodli se vyčkat v lodi. Bylo to dobré rozhodnutí. Během chvilky se rozezněly sirény. Rozhlíželi se za sebe k hraničním vesmíru. Že by napadení z venku?

„Lodi YZT567, slyšíte mě?“

„Slyšíme, co se sakra děje?“

„Vzpouza robotů, opakuji, vzpouza robotů. Doporučujeme nevycházejte z lodi a aktivujte obranný štít!“

„Už zase? To tu dlouho nebylo,“ řekla kopilotovi. Kývl hlavou, zapnul štít a šel si uvařit ylang ylang.

„Co pořád chtějí? Mají garáže, palivo, mohou se srocovat v halách. Je jim to málo?“ pokračovala.

Kopilot jen pokrčil rameny.

Sci-fi Gábinu moc nenadchlo. Nuda. Tady by celý příběh nevymyslela. Zhoupla se přes okraj listu na další stránku. Zvědavě nakukovala do další kapitoly.

Otevřela dveře.

„Sakra!“ zahuhlala. „Zase jsem zapomněla!“

Zabouchla okamžitě vchod. Rychle vystříkala prostor i sebe dezinfekčním sprejem. Zapnula ultrazvukový čistič, který měli všichni povinně zabudovaný v rámech dveří.

„Uf, snad mě nikdo neviděl,“ řekla si pro sebe.

Vrátila se zpět do předsíně a oblékla si ochranný oblek, nasadila helmu a všechny zipy přelepila nepropustnou látkou.

„Tak, podruhé a líp.“ Otevřela dveře a rychle zabouchla. Rozhlédla se kolem sebe. Pár sousedů ve skafandrech se vydalo na nákup. Kvůli těm oblekům ale nepoznala, kdo je kdo. Téměř s nikým se nestýkala. Všichni se báli nákazy. Jakékoliv. Antibiotika došla před rokem, léky na průjem před dvěma, o lécích na kašel ani nemluvě. Nejhorší je pohled na děti. Svou dceru zamkla v pokoji a nesměla vycházet. Všechny nás obcházela hrůza.

Gábina se otřepala. Dystopii taky nechtěla. Zrychlila a šup na další list. Překvapila ji atmosféra následující kapitoly.

Seděla na gauči. Aby zahlala tíživé ticho, vpustila do obývacího pokoje trochu televizní zábavy. V tom zaslechla ťukání na okno. Otočila se, za oknem panoval soumrak, nikdo tam nestál. Možná se jí to jen zdálo. Zaškrábání na dveře. Po zátylku jí přeběhla husí kůže. Zesílila televizi. Přikryla se dekou a snažila se soustředit na otázku za dvě stě korun. Třetí americký prezident. Škrábání na dveře bylo čím dál hlasitější a intenzivnější. Gábina se celá roztrásla. Ke škrábání se přidalo opět poklepání na okno. Na Gábinu šla panika. Rychle se natáhla po telefonu. Klička se začala pomalu hýbat.

Horror taky ne, ne a ne. Gábina nečekala na pokračování příběhu a rovnou se rozeběhla k další stránce.

Do Obrazárny chodila ráda. Alespoň jednou za čtrnáct dní si naplánovala volný den a šla mezi obrazy. Někdy nevěděla, v jakém období skončí, jindy už od rána měla jasno, kam ten den vkročí. Vlétl do obrazu a prožívat ho. Popovídat s modely, projít se krajinou, nechat se unášet okolím, rozložit se na tečky. Poslední dobou ale volila stále

dokola sekci Romantismu. Nemohla si pomoci. Neustále ji k sobě vábil jeden a ten samý obraz. Mladý muž u pracovního stolu. V pozadí velká knihovna. Ráda si k němu sedala na sofa a povídali si. Byl chytrý, sečtělý, krásný. S ním zapomínala na svět a kolikrát se zapomněla málem i vrátit včas. To vždy musel přijít hlídač a boucháním na rám upozornit, že Obrazárna zavírá.

Všichni věděli, co by se stalo, kdyby se někdo na noc nevrátil zpět. Ale její srdce se možná ani vrátit nechtělo.

Gábina nadšeně zatleskala. Magický realismus. To je to, co hledala. Už se chystala na zhoupnutí do další kapitoly, ale nový list nepřicházel. Kniha se pomalu začala úplně zavírat. Gábina měla dojem, že ji uprostřed knihy ta tíha rozmáčkne. Ale nerozmáčkla. Opět zase ležela zpět na trampolíně vedle Anety. Zabalená v dekách. Kamarádka stále tvrdě spala. Rychle sáhla do batůžku pro svůj diář a začala si psát poznámky, které se jí honily hlavou.

Když už sluneční paprsky a pokřikování ptáků probudily i Anetu, měla Gábina popsáno několik stran poznámek k příběhu a zvraty v ději.

„Koukám, že jsi toho moc nenaspala,“ broukla na Gábinu.

„Nevěděla jsem, co dřív. Vyrojilo se tolik námětů na další knihy.“

„Tak skvělý! Tak příště znovu. A chci být uvedená v poděkování,“ smála se Aneta.

Gábina už měla důvod k úsměvu také. Tahle kniha bude skvělá. Cítila to v kostech.

